

૧૨૬૫૬

શ્રી સ્વામીનારાયણાય નમઃ

શ્રી એકાદશીના જાગરાણુનાં

કીર્તનો.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગજરાતી કૉપીરામિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૭૫૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ડી.સી.સી.

વિષય ૪-૬

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્ય છે ॥

શ્રી એકાદશીના જગદગુનાં કીર્તનો

સદ્ગુરુ શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામી કૃત કીર્તન

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

શ્રીજીનો દાસાનુદાસ

શા. બાપાલાલ છગનલાલ સુંદરીઆણાવાળા
અમદાવાદ.

સંવત ૧૯૮૧

પ્રત ૨૦૦૦.

સન ૧૯૨૫

આવૃત્તિ ત્રીજી

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૨૬૫૬

અમદાવાદ

દોંકવા ચોકી પાસે શાન્તીવિજય પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં ઈશ્વરલાલ કેશવલાલ
અને માણેકલાલ માધવજીએ છાપી.

પ્રસ્તાવના.

એકાદશીને દિવસે દશ ઇંદ્રિયોને અગ્નીઆરમ્ભ મન પોતપોતાના વિષયોમાંથી પાછાં વાળી અક્ષરાતીત પ્રત્યક્ષ પુરુષોત્તમ શ્રી સ્વામિનારાયણની મૂર્તિમાં જોડવાં ને ભગવત સંબંધી કથા વાર્તા કીર્તનાદિક નવધા સક્રિયામાં દિવસ નિર્ગમન કરવો, તથા રાત્રિએ જાગરણ કરવું, એમ શ્રીજી મહારાજે સત્સંગીજીવનમાં તથા વચનામૃતમાં કહેલું છે. વળી શ્રીજી મહારાજે એમ કહેલું છે કે જો પ્રજ્ઞાનંદ સ્વામીનાં સો કીર્તન મૂર્તિનાં ચિંતવન સહિત, એકાદશ વૃત્તિથી પ્રેમભગન થઈને, પ્રતિદિન ગાય, તો શ્રીજી મહારાજને વિષે અપૂર્વ પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ ઉદય થાય. હવે જો નિત્ય પ્રત્યે સો કીર્તન તેવી રીતે ન ગવાય, પરંતુ એકાદશીને દિવસે ગાય તોપણ તેવું કૃણ જરૂર થાય. માટે આ ચોપડીની અંદર સદ્ગુરુ શ્રી પ્રજ્ઞાનંદ સ્વામીનાં કીર્તન છાંય્યાં છે તે સર્વે સંતમંડલ પ્રજ્ઞાચારી પાર્ષદ તથા સાંખ્યયોગી સર્વે હરિભક્ત અને બાઈ ભાઈ સર્વેએ એકાદશીની રાત્રિએ પોતાની યથાશક્તિ જાગરણ કરીને સ્નેહ સહિત શ્રદ્ધાપૂર્વક અવશ્ય ગાવાં એ પ્રમાણે જે વર્તશે તેના ઉપર શ્રીજી મહારાજની ઘણી પ્રસન્નતા થશે. વળી સદ્ગુરુ શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામિનું માળાનું કીર્તન છાંયું છે, તે માળા ફેરવવાની રીત શ્રીજી

મહારાજે આપેલી છે, તો તે પ્રમાણે અંગો અંગ ધારીને માળા ફેરવે તો તેનો જીવ વૃદ્ધિને પામે ને તેને ઘણો સમાસ થાય. તેમજ પ્રેમાનંદ સ્વામી અને મુક્તાનંદ સ્વામીનાં કીર્તનોથી શ્રીજી મહારાજની મૂર્તિમાં સ્નેહની વૃદ્ધિ જરૂર થશે. એકાદશીની રાત્રિએ બાગરજી કરવાનું દરેક શાસ્ત્રમાં લખેલ છે તે પદ્ધતિ અક્ષરનિવાસી કૃપાળુ કાશીરામલાઇએ ચલાવ્યાથી તેમનો ઉપકાર માનીએ છીએ.

આ પુસ્તક શોધવામાં લાઇ ત્રિભુવનદાસે મદદ કરી છે તેમના પર સંત હરિજનો પ્રસન્ન થશે.

શ્રી. શ્રીજીનો દાસાનુદાસ ચરણસેવક

આપાલાલ છગનલાલના

સાધાંગ દંડવત્ પ્રણામ

શ્રી

એકાદશીના જગજગનાં કીર્તનો.

૫૬ સગ ગરબી.

કોડે કોડે એકાદશી કીજીએરે, એવું વ્રત જાવા
 નવ દીજીએરે ॥ કોડે ॥ એવું વ્રત કરે તે ધન્ય માન-
 વીરે, તે તો નાહો કોટીકવાર જાહનવીરે ॥ કોડે ॥
 ॥ ૧ ॥ જેણે વચન પ્રમાણે વ્રત આદર્યુંરે, તેણે કારજ
 પોતાનું સરવે કર્યુંરે ॥ કોડે ॥ ॥ ૨ ॥ એનો મહિમા
 મુનિવર ગાયછેરે, અવિનાશી મળ્યાનો ઉપાય છેરે
 ॥ કોડે ॥ ॥ ૩ ॥ શ્રદ્ધાનંદ કહે એમાં હરિ રહ્યા વસીરે,
 કીધી ઉદ્ધવ પ્રમાણે એકાદશીરે ॥ કોડે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

હરિજન હોય તે હરિને ભજેરે, વ્રત એકાદશી તે
 કદી નવ તજેરે ॥ હરિ ॥ જાણે માત સમાન પરનારનેરે,

ગણે તુચ્છ સરીખો સંસારનેરે ॥ હરિ ॥ ૧ ॥ મધ
માંસ હરામ જેને નવ ખપેરે, જીભે રાત દિવસ પ્રભુને
જપેરે ॥ હરિ ॥ ૨ ॥ માયા જીવ ધૈર્યના જાણે
મર્મનેરે, રો પ્રહ્લ થઈને પરપ્રહ્લનેરે ॥ હરિ ॥ ૩ ॥
પ્રહ્લાનંદના વાલાની છળી ઉર ધરેરે, મતવાલો થઈને
જગમાં ફરેરે ॥ હરિ ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

ભલે આવી અનુપમ એકાદશીરે, મારે વાલે મુજ
સામું જોયું હસીરે ॥ ભલે ॥ આજ વાધી આનંદ કેરી
વેલડીરે, થૈ રસિયા સંગાથે રંગ રેલડીરે ॥ ભલે ॥ ૧ ॥
લટકાળા કુંવર નંદલાલનીરે, ચિત્તડામાં ખુંતી છે છળી
આલનીરે ॥ ભલે ॥ ૨ ॥ રંગભીનો રમે રસ રંગમાંરે,
અતિ આનંદ થયો છે મારા અંગમાંરે ॥ ભલે ॥ ૩ ॥
પ્રીતિ જાણી રસીલો વચને ખળ્યારે, પ્રહ્લાનંદનો વાલો
મુજને મળ્યા રે ॥ ભલે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

ધન્ય ધન્ય એકાદશી આજનીરે, રૂડી નિરખી છળી
ઝજરાજનીરે ॥ ધન્ય ॥ પુલડાનાં છોગાં તે ચિત્તમાં
ધર્યારે, તે જોઈને મારાં નેણાં ડર્યારે ॥ ધન્ય ॥ ૧ ॥
ભાળી કેસર તિલક રૂડું ભાલમાંરે, મારી લગની લાગી
છે નંદલાલમાંરે ॥ ધન્ય ॥ ૨ ॥ વાંકી બ્રહ્મીમાં મન

મારું ભમેરે, હવે બીજું દીકું તે મુને નવ ગમેરે
 ॥ ધન્ય ॥ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે રૂપાળી એની આંખડીરે,
 પ્યારી લાલ કમળકેરી પાંખડીરે ॥ ધન્ય ॥ ૧ ॥
 ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી

ઓછવની પ્યારી કેશવની, આજ એકાદશી ઓછવ-
 ની કોટીક ગૌકેરાં દાન કરે પણુ, નાવે તોલે એના
 લવની ॥ આજ ॥ ૧ ॥ મંગળ રૂપ સદા સુખકારી,
 બહાલી નિધિ જન વૈષ્ણવની ॥ આજ ॥ ૨ ॥ વચન
 પ્રમાણે કરે વ્રત જેનું, ત્રાસ મટે મૃત્યુ ભવની ॥ આજ ॥
 ॥ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે વ્રત કરવું, એમ આજ્ઞા સ્વામી
 ઉદ્ધવની ॥ આજ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

હરખ અતિ ભેટયા કૃષ્ણપતિ, આજ એકાદશી
 હરખ અતિ, મનમોહન મારે મંદિર આવ્યા, અધિક
 થઈ હું તો પુણ્યવતી ॥ આજ ॥ ૧ ॥ પીતાંબર
 આભુષણ પેરી, ચાલંતા વાલો હંસગતિ ॥ આજ ॥
 ॥ ૨ ॥ પુરૂષોત્તમ પૂરણ વર પામી, રહી નહિ ખામી હવે
 એક રતિ ॥ આજ ॥ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે હરિવર વરતાં
 ચૌદ ભુવનમાં હું થઈરે છતી ॥ આજ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

ભાવ મળ્યા તન તાપ ટળ્યા, આજ એકાદશી
 ભાવ મળ્યા; પૂર્વજન્મની પ્રીતિ જાણીને, આવીને અમ
 પર અઢળ ઢળ્યા ॥ આજ ॥ ૧ ॥ મુનિવર ધ્યાન ધરી
 ધરી થાક્યા, કોઈથી બહારો નવ જાય કળ્યા ॥ આજ ॥
 ॥ ૨ ॥ માઈ રંદિરિયું પોતાનું રે જાણી, ભુધર સુખ
 દુઃખ માંહી ભળ્યા ॥ આજ ॥ ૩ ॥ અલાનંદ કહે
 હરિવર પામી, આનંદ કેરા એવ વળ્યા ॥ આજ ॥
 ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

સુકળ ફળી હું તો હરિને મળી, આજ એકાદશી
 સુકળ ફળી, એંપ કરી નટનાગર સાડ, સેજ સજ
 કાંતુ કુંસુમકળી ॥ આજ ॥ ૧ ॥ રસબસ હોઈ રહી
 રસિયા સંગ, જયું મીસરી પય માંહી ભળી ॥ આજ ॥
 ॥ ૨ ॥ નિત નિત પ્રેમ રહું ઉર ધરતી, હરિચરણે મન-
 વૃત્તિ હળી ॥ આજ ॥ ૩ ॥ અલાનંદ કહે હરિવર
 વરીયા, જન્મ મરણ કેરી શંકા ટળી ॥ આજ ॥
 ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી

અલખેલાજી પ્રાણઆધારે તમ પર વારીરે, તારે

નેણે તે નંદકુમારે; મોહી વ્રજનારીરે ॥ ૧ ॥ છોગા-
વાળા મનોહર છેલરે, નંદજના લાલારે; ગુણવંતા
આવીશ તારી ગેલરે, વ્રજપતિ જહાલારે ॥ ૨ ॥ મીઠા-
બોલા રંગીલા માવરે, લાગ્યો છે નેડોરે; નહીં મેલું હું
નટવર નાવરે, કાન તારો કેડોરે ॥ ૩ ॥ છબી બેઘને
અલોકીક શામરે, મોહું મન મારે; બ્રહ્મમુનિ કે ધન
તન, ધામ તારા નામપર વારે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

મારા જનમ સંગાથી જદુરાયરે, ગિરિવરધારીરે;
તારી મૂર્તિ વસી છે ઉરમાંયરે, ન મેલું થડી ન્યારીરે
॥ ૧ ॥ તમ સાથે રંગીલા નાથરે, બાંધી છે બેલીરે;
મારો હેતે ઝાલ્યો છે તમે હાથરે, ન દેશો મેલીરે ॥ ૨ ॥
મારા પ્રીતમ જીવનપ્રાણ રે, જીવું છું બેઘને રે; તમ
સંગે કરી છે આજખાણરે, લોક લજ્જા બેઘનેરે ॥ ૩ ॥
રસીયાજી મારે ઘેર રાતરે, આવીને રોનેરે; બ્રહ્મમુનિ
કહે દીલડાની વાતરે, એકાંતે આવી ડોનેરે ॥ ૪ ॥
॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આજ ગદ્યતી કાળંદ્રીને તીરે, ભરવાને પાણીરે;
મેં તો બેયા ત્યાં બળભદ્ર વીરે, મોહન દાણીરે ॥ ૧ ॥
શોભે પુલકાનો તોરો એને શીશરે, કમુંબલ ફેટારે;

ઉભા ડોલરીએ જગદીશરે, રંગીલો ઓઢી રેટારે ॥૨॥
કર્યું તિલક કેસર કેરું લાલરે, ફુલડાંની માળારે; વાલો
ચાલે છે હંસ કેરી ચાલરે, લાગે છે રૂપાળારે ॥ ૩ ॥
ખેલે સર્વે ગોવાળાને સાથરે, આનંદી અલખેલોરે;
જેયા બ્રહ્મમુનિનો નાથરે, રંગડાનો રેલોરે ॥૪॥૫૬ ૩॥

તારી નવલ છબી નંદલાલ રે, પ્રીતમ પ્યારા રે;
હું તો નિરખીને થઈ છું નિહાલરે, જીવન મારારે
॥ ૧ ॥ મુખે ખોલો મનોહર વેણુરે, અતી સુખકારીરે,
મારી લગની લાગી છે દિનરેણુરે, કુંજવિહારીરે ॥૨॥
શોભે સોનેરી શિરપાવરે, કાનુ'માં મોતીરે; મારા
રસિયા માણીગર માવરે, રહું છું નિત જોતીરે ॥ ૩ ॥
મારા હૈડામાં નાથ હમેશરે, દર્શન દેજ્યોરે; બ્રહ્મમુનિ
કહે નટવરવેશરે, આંખડલીમાં રેજ્યોરે ॥ ૪ ॥૫૬॥૪॥

૫૬ રાગ ગરબી

આવોને ઓરા છેલછબીલા મારી શેરીએ, આવોને
ઓરા હેતે કરીને સામું હેરીએ ॥ ૧ ॥ આવોને ઓરા
લાલો મળ્યાનો આપણ લીજીએ, આવોને ઓરા કાના
એકાંતે વાતું કીજીએ ॥ ૨ ॥ આવોને ઓરા ખાંતે

કરીને આપણુ ખેલીએ, આવોને ઓરા માથે કલંગી
 સુંદર મેલીએ ॥ ૩ ॥ આવોને ઓરા પુલોડે બીછાઈ
 મેં તો સેજડી, આવોને ઓરા હાથ જોડીને આગે છું
 ખડી ॥ ૪ ॥ આવોને ઓરા મનડાં મળ્યાં તે નથી
 છુટતાં, આવોને ઓરા દુરીજન દેખીને છોને કુટતાં
 ॥ ૫ ॥ આવોને ઓરા પ્રગટ થયા અમારે કારણે,
 આવોને ઓરા પ્રહ્લાનંદ જાય તમારે વારણે ॥ ૬ ॥
 પદ ॥ ૧ ॥

પધારો નાથ વાટ જોઈને ઉભી ક્યારની, પધારો
 નાથ શંકા તણ છે મેં સંસારની ॥ ૧ ॥ પધારો નાથ
 મંદિર અમારે રંગ માણીએ, પધારો નાથ અવગુણ
 અમારા ચિત્ત ન આણીએ ॥ ૨ ॥ પધારો નાથ તમને
 વધાવું મોતીડે કરી, પધારો નાથ પ્યારા રાખીશ હૈયા
 ઉપરે ॥ ૩ ॥ પધારો નાથ માથા સાટે વરી છું રાજને,
 પધારો નાથ મેલી લોકડીયાની લાજને ॥ ૪ ॥ પધારો
 નાથ ચિતડું મોઢું તમારી ચાલમાં, પધારો નાથ લૂધર
 લખ્યા છો મારા ભાલમાં ॥ ૫ ॥ પધારો નાથ છેલ
 છબીલા કુંવર નંદના, પધારો નાથ વાલા રસીલા પ્રહ્લા-
 નંદના ॥ ૬ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

છબીલા છેલ દૂર ફરોછો શીદ ડોલતા, છબીલા
 છેલ અમથી શા માટે નથી બોલતા ॥ ૧ ॥ છબીલા
 છેલ અમને તમારો એક આશરો, છબીલા છેલ મનમાં
 ન ગોઠે પીયર સાસરો ॥ ૨ ॥ છબીલા છેલ વાલપ
 લાગી તમારા વેણમાં, છબીલા છેલ આવોને રાખશું
 જો નેણમાં ॥ ૩ ॥ છબીલા છેલ મુજને લાગી તમારી
 આંખડી, છબીલા છેલ પ્યારા પધારો પેરી આંખડી
 ॥ ૪ ॥ છબીલા છેલ ભાવ કરીને આવો ભેટવા,
 છબીલા છેલ મનડાની હાઝયું સરવે ભેટવા ॥ ૫ ॥
 છબીલા છેલ આળસ મેલીને હવે આવીયે, છબીલા
 છેલ બ્રહ્માનંદને હસી બોલાવીયે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

રંગીલા કાન અરજી અમારી એક ઝીલીએ, રંગીલા
 કાન મનની આંટી તે હવે મેલીએ ॥ ૧ ॥ રંગીલા કાન
 રોને આવીને આંહિં રાતડી, રંગીલા કાન વાલપની
 કરીએ જો વાતડી ॥૨॥ રંગીલા કાન આઝું તમને શું
 કહી દાખીએ, રંગીલા કાન રાંકુંથી રીસ નવ રાખીએ
 ॥ ૩ ॥ રંગીલા કાન છોટે રેવું તે વારી નવ વંટે, રંગીલા
 કાન મળ્યા વિના તે પીડા નવ મટે ॥ ૪ ॥ રંગીલા
 કાન પ્રીત કરીને અમને પરહર્યા, રંગીલા કાન કુખ-જી

નાં ધર તે પોતાનાં કર્યા ॥ ૫ ॥ રંગીલા કાન બ્રહ્મા-
નંદની અરજ તે સાંભળો, રંગીલા કાન આવી એકાંતે
મુજને મળો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ કાફી ગરબી

હરિ હૈયાના હાર છે જરે તમે હરિ હૈયાના હાર છે,
સેજતણા શણુગાર છે જરે તમે હરિ હૈયાના હાર
છો ॥ મુખથી શું ધણું કહીએ મોહનરે, પ્રાણ તણા
આધાર છે જરે ॥ તમે ॥ ૧ ॥ વાલપણામાં અતિશે
વાલા રે, નટવર નંદકુમાર છે જરે ॥ તમે ॥ ૨ ॥
દુરીજનીયાંને દૂર ધણા છે રે, પ્રેમી તે જનના પ્રાણ
છો જરે ॥ તમે ॥ ૩ ॥ મુક્તાનંદ કહે નરનાટક ધરીરે,
શરણાગતના સાર છે જરે ॥ તમે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

નયણાં ઠરે છે જોધનેરે મારાં નયણાં ઠરે છે જોધને,
રહી છું મોહન સંગ મોધનેરે મારાં નયણાં ઠરે છે જો-
ધને ॥ જે દિનમાં દરશન નવ પામુરે, તે દિન વીતે
રોધનેરે ॥ મારાં ॥ ૧ ॥ લોકડીયાંની લાજ ન રાખુરે,
કે મારાં વેણુ વગોધનેરે ॥ મારાં ॥ ૨ ॥ શ્યામ વિના
હું ચૈદ ભુવનમારે, રંગે ન રાચું કોધનેરે ॥ મારાં ॥

॥ ૩ ॥ મુક્તાનંદ મોહનવર પામીરે, કુળ મરજદા
ખોધનેરે ॥ મારાં ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

મોયું નયણની સાનમાં રે, મન મોયું નયણની
સાનમાં ॥ વાંસલડીના તાનમાં રે મન મોયું
નયણની સાનમાં ॥ કામ ને કાજ સુને કાંઈ નવ સૂઝેરે,
ગિરધરજીના ગાનમાં રે ॥ મન ॥ ૧ ॥ આંખડલી
અણીયાળી જોધનેરે, કુંડળની છબી કાનમાં રે ॥ મન ॥
૨ ॥ મન ગમે તેમ મુખથી બોલુરે, જાણે બેઠી છું
રાનમાં રે ॥ મન ॥ ૩ ॥ મુક્તાનંદ કહે થઈ મતવાલી
રે, વાલમજીના વાનમાં રે ॥ મન ॥ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

કાનુડા સંગ મન લાગ્યું સહીયર માફં કાનુડા
સંગ મન લાગ્યું ॥ પ્રેહનું તે બાણ ઉર વાગ્યું
સહીયર માફં કાનુડા સંગ મન લાગ્યું ॥ શ્યામ વિના
હું ચૈદ ભુવનમાં રે, અળગી તે નવ અનુરાગું
॥ સહીયર ॥ ૧ ॥ મોહનવર સાથે મનમાન્યુરે, બીજું
તે કાંઈ નવ માગું ॥ સહીયર ॥ ૨ ॥ પુલડે સેજ
સમારી મુંદરે, વાટડી જોઈ જોઈ જાગું ॥ સહીયર ॥
૩ ॥ મુક્તાનંદ મોહનવર મળતાં રે, જન્મ મરણ
દુઃખ ભાગ્યું ॥ સહીયર ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

સખી જોકુળ ગામના ચોકમાંરે, ખાંતે માંડયો
 રસીલો ખેલ; રમે રાસ રંગીલો રંગમાંરે, ચહુકારે
 સખાની મંડળીરે; ઉભા વચમાંછેલો અલખેલ ॥રમે॥
 ॥ ૧ ॥ સખી ચાલોને જઘએ દેખવારે, વાલે પહેર્યાછે
 વસ્ત્ર શોભીત ॥રમે॥ ૨ ॥ તાળી પાડે રૂપાળી તાનમાંરે,
 મુખે ગાવે મનોહર ગીત ॥ રમે ॥ ૩ ॥ શોભા બની
 સદ્ગુણ શ્યામનીરે, ઉભી વ્રજની નારી જોવા કાજ ॥
 ॥ રમે ॥ ૪ ॥ હસી હેરે છબીલો હેતમાં રે, અહ્લા-
 નંદનો વાલો વ્રજરાજ ॥ રમે ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

સખી નંદમહરને આંગણેરે, ગોપી આનંદ મંગળ
 ગાય; છબી જોને સનેહી શ્યામનીરે, મરમાળે અખાડો
 માંડીયોરે; કાળુ આસોપાલવની છાંય ॥ છબી ॥ ૧ ॥
 વાલે પ્રીતે કરીને પહેરીયોરે, રૂડો સોનેરી મુરવાળ ॥
 ॥ છબી ॥ ૨ ॥ સખી ફરતાં તે લાગે ફુટડીરે, ઝીણી
 અંગરખીની ચાળ ॥ છબી ॥ ૩ ॥ બહુમૂલી મોળીડું
 આંધીયુરે, કાળુ બ્રજકે સોનેરી કોર ॥ છબી ॥ ૪ ॥
 રૂડાં લટકાં કરે છે હાથનાંરે, અહ્લાનંદનો વાલો ચિત્ત
 ચોર ॥ છબી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

સખી જોને ગોવાળાના સાથમાંરે, વાલો ફરે અલો-
ક્રીક ફેર; કહી શોભા ન જાય પ્યારા કાનનીરે, છેલો
ઠમકે માંડે પાવ ઠાવકારે; વાજે ધુવરડીનો ઘેર ॥ કહી ॥
॥ ૧ ॥ છાયું નવલ મોળીડું પુલ છોગલેરે, રાજે નવલ
કલંગી છબીદાર ॥ કહી ॥ ૨ ॥ રૂડો જમો પહેર્યોછે
જરકશીરે, શોભે અંગો અંગ શણગાર ॥ કહી ॥ ૩ ॥
રંગબીના કાના કેરા રાસનીરે, છબી જેવા આવ્યા સુર
વૃંદ ॥ કહી ॥ ૪ ॥ સખી નવલ કલંગી છબી ઉપરેરે,
વારી જાય છે બ્રહ્માનંદ ॥ કહી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

સખી આજ ગઈતી હું તો પાણીએરે, ઉભો છોગા-
વાળો રંગછેલ; મુને વહાલો લાગે કુંવર નંદનોરે, સખી
જમનાને આરે ઝીલતાંરે; જોઈ ભરવી ભૂલી જળહેલ ॥
॥ મુને ॥ ૧ ॥ સખી મંત્ર ભણીને નાખી મોહનીરે
થઈ થકીત ન ચાલે મારા પાવ ॥ મુને ॥ ૨ ॥ સખી
શું રે જણું મુને શું કર્યું રે, મરમાળે રંગીલે માવ ॥
॥ મુને ॥ ૩ ॥ સખી એની અલોક્રીક આંખડીરે, મારે
ચાટી છે ચિતડામાંય ॥ મુને ॥ ૪ ॥ બ્રહ્માનંદના
વાલાની મૂર્તિરે, વડી છોટે મેલી કેમ જાય ॥ મુને ॥
॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી.

વાલા લાગો છો વિશ્વ આધારે, સગપણ તમ સાથે;
 મેં તો સર્વે મેલ્યો સંસારે ॥ સગં ॥ ૧ ॥ મારા
 મનમાં વસ્યા છો આવી માવરે, સં તમ સાડ તજ્યું
 ધન ધામરે ॥ સં ॥ ૨ ॥ મારું મનડું લોભાણું તમ
 સાથરે ॥ સં ॥ મુને નથી બીજની આશ રે ॥ સં ॥
 ॥ ૩ ॥ મારે માથે ધણી છો તમે એકરે ॥ સં ॥ મારી
 અખંડ નિભાવજે ટેક રે ॥ સં ॥ ૪ ॥ મેં તો દેહ
 ધર્યો છે તમ કાજ રે ॥ સં ॥ તમને જોઈ મોહી વ્રજ-
 રાજરે ॥ સં ॥ ૫ ॥ હું તો હેતે વેચાણી તમ હાથરે ॥
 ॥ સં ॥ છો બ્રહ્માનંદના નાથ રે ॥ સગં ॥ ૬ ॥
 ॥ પદ ॥ ૧ ॥

મારે આંખો અલોપીક હાવ રે, કોઈ મુને શું
 કરશે; માથા સારે વર્યા મેં તો માવ રે ॥ કોં ॥ ૧ ॥
 હવે બળે છે જગમાં બલાય રે ॥ કોં ॥ મને ભેટ્યા
 છે ભુવરરાય રે ॥ કોં ॥ ૨ ॥ અતિ આનંદ થયો છે
 મારે અંગ રે ॥ કોં ॥ લાગ્યો રસિયાજનો રંગ રે ॥
 ॥ કોં ॥ ૩ ॥ થઈ જગમાં અલોપીક જીત રે ॥

॥ કોઠ ॥ લાગી પુરણ સલુણા સાથે પ્રીત રે ॥ કોઠ ॥
 ॥ ૪ ॥ મારે વાલે દીધું છે મુને માન રે ॥ કોઠ ॥
 મુને ક્રીધી સોહાગણ કાન રે ॥ કોઠ ॥ ૫ ॥ હવે થયો
 સંસારીડો ઝેર રે ॥ કોઠ ॥ અહ્વાનંદને વાલે ક્રીધી
 મહેર રે ॥ કોઠ ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

જોઈ છેલછબીલાની ચાલ રે, મન માફ લોભાણું;
 વળી ભુરકી નાખી છે નંદલાલ રે ॥ મનઠ ॥ ૧ ॥
 સૌ થેલી કહે છે સંસાર રે ॥ મનઠ ॥ મેં તો નિરખ્યા
 છે નંદકુમાર રે ॥ મનઠ ॥ ૨ ॥ કોઈ શાને કરો છો
 મારી છેડ રે ॥ મનઠ ॥ નહી મેલું કાનુડાની કેડ રે ॥
 ॥ મનઠ ॥ ૩ ॥ સરવે ભુલી છું ગૃહડાનું કાજ રે ॥
 ॥ મનઠ ॥ એક બહાલા ક્રીધા છે વ્રજરાજ રે ॥
 ॥ મનઠ ॥ ૪ ॥ હવે રટના લાગી છે દિનરાત રે ॥
 ॥ મનઠ ॥ થઈ શિર સાટાની વાત રે ॥ મનઠ ॥ ૫ ॥
 મુને કીધી માનેતી સહુ માંય રે ॥ મનઠ ॥ અહ્વાનંદને
 વાલે ઝાલી માંય રે ॥ મનઠ ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

બારી કાઢી જગતની ધીકરે, વરી હું તો વન-
 માળી; મેં તો સમજી વિચારી કીધું ઠીક રે ॥ વરીઠ ॥

॥ ૧ ॥ તુઝે જાણીને કીધું સર્વે ત્યાગ રે ॥ વરી૦ ॥
 મોહી રસિક સંલુણાને રાગ રે ॥ વરી૦ ॥ ૨ ॥ મુને
 ચટકી લાગી છે ચિત્તમાંય રે ॥ વરી૦ ॥ બીજું બહાલા
 વિના ન સોહાય રે ॥ વરી૦ ॥ ૩ ॥ મુને કાંઈ નવ
 મુઝે કાજ રે ॥ વરી૦ ॥ થયું હરિ વિના સર્વે હરામ રે
 ॥ વરી૦ ॥ ૪ ॥ હવે નિશાંક થઈ છું નચિંત રે ॥
 ॥ વરી૦ ॥ થઈ જગમાં અલોકીક છત રે ॥ વરી૦ ॥
 ॥ ૫ ॥ સમજી કીધું છે તન કુરબાન રે ॥ વરી૦ ॥
 બ્રહ્માનંદના વાલાથી બાંધ્યા પ્રાણ રે ॥ વરી૦ ॥
 ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી

આજ મેં તો દીઠા વાલાને વાટ બેઠાં, નેણું રોકયાં
 નથી રેતાં રે બેની ॥ આજ૦ ॥ પાવડી બાંધી છે
 ત્રિલોક થકી ન્યારી, ધીરજ રેતી નથી મારી રે બેની ॥
 ॥ આજ૦ ॥ ૧ ॥ ચોળ રંગીલો રૂડો મોળીડાનો છેડો,
 ભૂલી ભાળીને જળ બેડો રે બેની ॥ આજ૦ ॥ ૨ ॥
 દુણા ભર્યા છે એના પુલડાને તોરે, મનને તાણે છે બેરે
 બેરે રે બેની ॥ આજ૦ ॥ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદનો વાલો

કુંજનો વિલાસી, હેડે વસી છે એની હાંસી રે બેની ॥
 ॥ આજ૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

આજ વાલો ઉભા છે જમનાને આરે, મુર્તિ વસી
 છે મન મારે રે હેલી ॥ આજ૦ ॥ કેસરની આડ ફૂડી
 નલવટ કીધી, આંખો વેચાતી કરી લીધી રે હેલી ॥
 ॥ આજ૦ ॥ ૧ ॥ વાંકી બ્રહ્મ મને લાગે અતિ વાલી,
 સર્વે મેલીને જાઉં આલી રે હેલી ॥ આજ૦ ॥ ૨ ॥
 લોચન રંગીલાં તીખાં બાણ જોવાં લાગ્યાં, ઉંડાં ગરી
 ગયાં આઘાં રે હેલી ॥ આજ૦ ॥ ૩ ॥ અક્ષાનંદનો
 વાલો કુંજનો વિહારી, છબીપર જાઉં બલહારી રે
 હેલી ॥ આજ૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આજ મને સામે મળ્યો છે અલખેલો, છોગાવાળો
 રંગ છેલો રે આલી ॥ આજ૦ ॥ મોંઘામુલી રે પહેરી
 મોતીડાની માળા, લાલ કપોલ કેસરાળા રે આલી ॥
 ॥ આજ૦ ॥ ૧ ॥ ગજરા પેર્યા છે ઘેરા રંગના ગુલાબી,
 શોભા ત્રિલોક કેરી દાબી રે આલી ॥ આજ૦ ॥ ૨ ॥
 બાણ કાણુ રે લીધા પુલડાના બાંધી, બ્રમર ભમે છે
 તાર સાંધી રે આલી ॥ આજ૦ ॥ ૩ ॥ અક્ષાનંદનો

વાલો રંગડનો ભરીયો, લઈને હયામાં ધરીયો રે
આલી ॥ આજ૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

આજ મારે નંદનો નંદન ઘેર આવ્યા, મોંઘે મોંઘે
મોતીડે વધાવ્યા રે સૈરો ॥ આજ૦ ॥ હસી બોલાવી
મુને હેતમાંથી હેરી, રેટા બાંધ્યા છે સોનેરી રે સૈરો ॥
॥ આજ૦ ॥ ૧ ॥ સોનેરી કોરનું નાખેલ ખભે રોલું,
રસિયે કીધી છે રંગ રેલું રે સૈરો ॥ આજ૦ ॥ ૨ ॥
ફુલડાનાં મેલ્યાં માથે છોગલાં રે ફરતાં, મુને નથી
ત્રીસરતાં રે સૈરો ॥ આજ૦ ॥ ૩ ॥ 'મહાનંદના'
વાલાથી પ્રીતડી બંધાણી, મેણું લીધું છે માથે તાણીરે
સૈરો ॥ આજ૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

નંદલાલો રે નંદલાલો, છે જો પ્રાણ થકી મુને
વહાલો રે ॥ નં૦ ॥ ૧ ॥ એના ચરણ કમલની રેખું,
જેઈ જન્મ સફળ મારો લેખું રે ॥ નં૦ ॥ ૨ ॥ નખ
મંડળ અધિક તેજણું, અંતરમાં કરે છે અજવાળું
રે ॥ નં૦ ॥ ૩ ॥ પગ ધુટી અજબ ગોળ પ્યારી,
એનું ધ્યાન ધરે છે ત્રિપરાઈ રે ॥ નં૦ ॥ ૪ ॥ ગિરિ-

ધરની નવલ પીંડી ગોરી, બ્રહ્માનંદની છે જીવનદોરી રે
॥ નં ૦ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

રંગભીનો રે રંગભીનો, એનો નિત્ય નિત્ય ભાવ
નંચીનો રે ॥ ૨૦ ॥ ૧ ॥ જા બનું જીગલ જોઈને સુખ થાયે,
નિત્ય કમલા આંખે છે ચતુરાયે રે ॥ ૨૦ ॥ ૨ ॥ દીલ
હરખાવા છે ઉરુ દીઠે, તે તો શોભે ગરુડ કેરી પીઠે રે
॥ ૨૦ ॥ ૩ ॥ કટી નવલ પીતાંબર ભારી, કદોરો જડીત
સુખકારી રે ॥ ૨૦ ॥ ૪ ॥ નાભી અજને થયાનું
ઠેકાણું, બ્રહ્માનંદ ત્યાં મન લોભાણું રે ॥ ૨૦ ॥ ૫ ॥
॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અલખેલો રે અલખેલો, છોગાવાલો તે છેલ છ-
બીલો રે ॥ અ ૦ ॥ ૧ ॥ તુંડ ત્રિવલી અધિક રૂપાળી,
જોઈ મગન રહે છે મહીવાળી રે ॥ અ ૦ ॥ ૨ ॥ પેટ
નરમ પોયણ કેરું પાનું, માંહી રહે છે બ્રહ્માંડ જીવ છાનું
રે ॥ અ ૦ ॥ ૩ ॥ છબીદાર ઉપડતી પહોળી છાત્રી,
રહે અખંડ રંગ રાતી રે ॥ અ ૦ ॥ ૪ ॥ કંઠ શંખ
સરીખો કાળુ શોભે, બ્રહ્માનંદનું તે મનડું લોભે રે ॥
અ ૦ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ગિરધારી રે ગિરધારી, એની મૂર્તિ લાગે છે મુને

પ્યારી રે ॥ ગિ૦ ॥ ૧ ॥ ભુજદંડ પ્રચંડ શોભે ભારી,
કહે નોખી ડોલે છે વ્રજનારી રે ॥ ગિ૦ ॥ ૨ ॥ રૂડાં
કુંડળ જડાઉં કાને રાજે, મુખ જોઈ કમલ શશિ લાજે
રે ॥ ગિ૦ ॥ ૩ ॥ તિલ ત્રાભું છે ગૌર કપોલે, મુખ
અનંત રહ્યાં છે એને ઓળે રે ॥ ગિ૦ ॥ ૪ ॥ નાસા
નેણુ તિલક છબી જોઈને, બ્રહ્માનંદ કહે રાખું છું ચિત્ત
પ્રોધને રે ॥ ગિ૦ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી.

વાલા મારી શુધ બુધ તેં હરી લીધી રે, તારે
લટકે વેરાગણુ કીધી ॥ વાલા૦ ॥ તારી નવલ કલંગી
દીઠી રે, મનડામાં લાગે અતિ મીઠી રે, જાણે જળર
જહુડાની ચીઠી ॥ વાલા૦ ॥ ૧ ॥ જોયું મોળીડું આંટે
ફરતું રે, પણ એક નથી વિસરતું રે, માઝં હૈડું ધીરજ
નથી ધરતું ॥ વાલા૦ ॥ ૨ ॥ ભાલે આડ કેસર કેરી
ભાળી રે, રેખું ત્રણ ઉપડતી રૂપાળી રે, જાણે મન
પકડયાની છે જાળી ॥ વાલા૦ ॥ ૩ ॥ વાંકી બ્રહ્મદિ
ધણી મન ભાવી રે, બ્રહ્માનંદને વસી ઉર આવી રે,
જાણે શામ કબાણુ ચડાવી ॥ વાલા૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥
પ્યારા તારી પ્યારી લાગે છે પાંપણીયાં રે, જોઈ

ભેખ લીધા મેં જોગણીયાં ॥ પ્યારાં ॥ તારાં લોચન-
 બાણ તિખડીયાં રે, ઘણાં જાદુ હથોડીના ઘડીયાં રે;
 આવી ઓચીંતાં મુજપર પડીયાં ॥ પ્યારાં ॥ ૧ ॥
 તારી નાસિકા સુંદર નમણી રે, છે જો હીપક કીર
 લજમણી રે; એતો જીવનદોરી છે અમણી ॥ પ્યારાં ॥
 ॥ ૨ ॥ કાને કુંડલ નૌતમ ધરીયાં રે, ભારે નંગ વળી
 રંગ ભરીયાં રે; આવી અંતરમાં ઉંડાં ગરીયાં રે ॥
 ॥ પ્યારાં ॥ ૩ ॥ હીકું અખડું ચઢા કેરે ડોળે રે,
 તિલ દક્ષિણ ગૌર કપોળે રે; બ્રહ્માનંદ કે મુનિ તેને
 ખોળે ॥ પ્યારાં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

રૂડી તારી મુછની રેખા ઉપડતી રે, ચિત્ત ચોરું
 ચાલું લડથડતી ॥ રૂડીં ॥ હૈડામાં વસી મારે હાંસીરે,
 એને સમરે છે જોગ અધ્યાસી રે; જાણે પ્રેમતણી માંડી
 ફાંસી ॥ રૂડીં ॥ ૧ ॥ હેતે દંતબત્રીસી હેરી રે, ઠીક
 થઈને વૃત્તિ મારી ઠેરી રે; કાળુ કળીયું તે દાડમ કેરી
 ॥ રૂડીં ॥ ૨ ॥ વાલા મોરલી ધીરે સ્વરે વાળે રે,
 પ્રીતે અધર અમૃતરસ પાળે રે; જ્યાં જાણે ત્યાં સાથે
 તેડી જાળે ॥ રૂડીં ॥ ૩ ॥ જ્યારે આવો છો પાન
 સોપારી રે, છોળ્યું આવે તંબોળની ભારી રે, તેનો
 બ્રહ્માનંદ અધિકારી ॥ રૂડીં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

કાના તારો કંઠ કહામાં ન આવે રે, એતો કૌસ્તુભ-
 મણિને શોભાવે ॥ કાનાં ॥ હૈડે પહેર્યો છે હાર
 હજારી રે, ભુજદંડ પ્રચંડ છે ભારી રે, નાખી કંઠ
 જીવે મ્રજનારી ॥ કાનાં ॥ ૧ ॥ શોભે કમરે રેટા સુધે
 સારો રે, જ્ઞાની ધ્યાનીનો દિનગુજરો રે, ચાલ બેઠ
 લાજે હંસ બિચારો ॥ કાનાં ॥ ૨ ॥ રૂડી લાગે છે
 પગની આંગળીયું રે, નખ તેજ બચે નહીં કળીયું રે;
 બાણે ચંદ્રતણી મંડળીયું ॥ કાનાં ॥ ૩ ॥ રાજે
 ચરણે લાંબી ઉર્ધ્વ રેખું રે, હુતો ધ્યાન વિના એને
 દેખું રે, બ્રહ્માનંદ કે જનમ ધન્ય લેખું ॥ કાનાં ॥
 ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

તારો ચટક રંગીલો છેડલો અલખેલા રે, કાંઈ
 નવલ કસુંબી પાવ રંગના રેલા રે; શિર અજબ
 કલંગી શોભતી ॥ અલં ॥ હૈડામાં રાખ્યા લાગ ॥
 ૧ ॥ રંગ ॥ ૧ ॥ મોળીડું છાયું મોતીએ ॥ અલં ॥
 પુલડાની સુંદર ફેર ॥ રંગં ॥ ૨ ॥ ઘેરે રંગે ગુચ્છ
 ગુલાબના ॥ અલં ॥ બેઠ બ્રમર ભમે તે ઠેર

॥ રંગ૦ ॥ ૩ ॥ તારી પાવડલીના પેચમાં ॥ અલ૦ ॥
 માઈં ચિતડું થયું ચકચુર ॥ રંગ૦ ॥ ૪ ॥ બ્રહ્માનંદ
 કહે તારી મુરતી ॥ અલ૦ ॥ વણદીઠે ઘેલીતુર ॥ રંગ૦ ॥
 ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

કેસરનું તિલક સોહામણું ગિરધારી રે, ઝળકે છે
 સુંદર ભાલ જાડિં બલહારી રે, રસ રેખડલી વિલસી
 રહી ॥ ગિર૦ ॥ નિરખીને થઇ છું નિહાલ ॥ જાડિં ॥
 ॥ ૧ ॥ વારી બેહદ બ્રહ્મટિ વાંકડી ॥ ગિર૦ ॥ જાણે
 કરડી શામ કબાણુ ॥ જાડિં ॥ ૨ ॥ રૂપાળી ટસરો
 રાતડી ॥ ગિર૦ ॥ લોચનિયાં તિખાંબાણુ ॥ જાડિં ॥
 ॥ ૩ ॥ નાસા અણીયાળી નમણી ॥ ગિર૦ ॥ બેઠ
 લાજે દિપક ફીર ॥ જાડિં ॥ ૪ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે બેઠ
 રહેતી નથી ॥ ગિર૦ ॥ ઉર દેવત્રિયાને ધીર ॥ જાડિં ॥
 ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

કુંડળ બેડિ રાજે કાનમાં પ્રજયંદારે, સુંદર માંહી
 બિંદુ શ્યામ નંદના નંદા રે, રંગલીના તારા રૂપમાં
 ॥ પ્રજ૦ ॥ બેઠ લાજે કોટિક કામ ॥ નંદ૦ ॥ ૧ ॥
 તિલનું એક નૌતમ ત્રાજવું ॥ પ્રજ૦ ॥ કકોળેલ
 ગૌર કપોળ ॥ નંદ૦ ॥ ૨ ॥ તારા અધર પ્રવાળ

સરખા ॥ પ્રજા ॥ છબી વહનકમળની ગોળ ॥ નંદના ॥
 ॥ ૩ ॥ તારા હંત ડોલરીઆની કળી ॥ પ્રજા ॥ વળી
 દાડમ કેરાં બીજ ॥ નંદના ॥ ૪ ॥ અલ્લાનંદ કહે હાસ
 વિલાસમાં ॥ પ્રજા ॥ રહી પ્રજનારી રંગભીજ
 ॥ નંદના ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

ખાંચે બાબુ કાબુ બેરખા મુને ધ્યારા રે, બહુ
 મૂલી લટકે બોર કામણગારા રે; હાથમાં પોંચી હેમની
 ॥ મુને ॥ ખાસી તન અંદનખોર ॥ કામ ॥ ૧ ॥
 બની શોભા વીંટી વેઢની ॥ મુને ॥ હૈયે નવલ ગુલાબી
 હાર ॥ કામ ॥ ૨ ॥ તારૂં રૂપ બેઢને ઘેલી ફરે
 ॥ મુને ॥ ગોકુળીયા કેરી નાર ॥ કામ ॥ ૩ ॥ બેઢ
 તેજ અલૌકિક અંગનું ॥ મુને ॥ થયા ઝાંખા સુરજ
 અંદ ॥ કામ ॥ ૪ ॥ તારી નવલ છબીની ઉપરે
 ॥ મુને ॥ બલહારી અલ્લાનંદ ॥ કામ ॥ ૫ ॥
 ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

ઓરા આવો નટવર નાનડીયા, તમે મારા જીવ
 સાથે જડીયા ॥ ઓરા ॥ શોભોછો સોનેરી પટકે,

છબી રંગચોળ તણે ચટકે, લીધું મન હાથ તણે લટકે
 ॥ ઓરાં ॥ ૧ ॥ કરી મેં તમ અરથે કાયા, લાગી છે
 મુખડાની માયા; જીવો ઘણું જસોદાના બયા
 ॥ ઓરાં ॥ ૨ ॥ સુંદરવર લાગોછો સારા; ન મેલું
 એક ઘડી ન્યારા; છોજી મારા પ્રાણ થકી પ્યારા
 ॥ ઓરાં ॥ ૩ ॥ વાતું થકી દુખડાં વીસરીયે, જોઈ
 જોઈ અંતરમાં ઠરીયે; કાના આવો ગોઠડલી કરીયે
 ॥ ઓરાં ॥ ૪ ॥ કટિપર પીતાંબર કસીયા, હેતે
 નિત્ય બોલોછો હસીયા; પ્રહાનંદના વાલા રસીયા
 ॥ ઓરાં ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

વાળે હરિ વાંસલડી વાલા, લાડીલા નંદતણા લાલા
 ॥ વાળેં ० ટેક ॥ મોલું મન બંસીના સ્વરમે, ભરીછું
 આનંદના ભરમે, નથી હવે રેવાતું ઘરમે ॥ વાળેં ० ॥
 ॥ ૧ ॥ બુઝી સરવે અંતરની બળગું, બંસીમે ચિત
 માઈ વળગ્યું; અધક્ષણ ન થાયે અળગું ॥ વાળેં ० ॥
 ॥ ૨ ॥ વેધાણી બંસીને નાદે, મુણું છું સુંદર સવાદે,
 ગાવો હરિ ઉંચેરે સાદે ॥ વાળેં ० ॥ ૩ ॥ આવી છું
 સાંભળવા ઓળે, બંસી અતિ મરમાળી બોલે, મુણી
 દીલ વસીયર જ્યું ડોલે ॥ વાળેં ० ॥ ૪ ॥ બંસી મુંને

લાગે છે ખ્યારી, ઘેરી ઘેરી વાળે ગિરધારી; પ્રહ્લાદનંદ
જાયે જલહારી ॥ વાળે ૦ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૨ ॥

આવો આવો સુંદરવર ઓરા, જોડે માથે પુલકાના
તોરા ॥ આવો ॥ માફં સરવે આંખું છે મજરે, દેખો
છો અમૃતની નજરે; ગોડયું મન પુલાંને મજરે
॥ આવો ॥ ૧ ॥ શોભે મુખ ઉપર તિલ ત્રાણુ, કપોળે
દીબકડી કાણુ, બહુ રૂડા લાગે છે જાણુ ॥ આવો ૦ ॥
॥ ૨ ॥ મનોહર મુરતી મનમાની, છુપાડી કેમ કરી
રહે છાની, દેખી હું થઈછું દીવાની ॥ આવો ૦ ॥ ૩ ॥
કેસરની આડય કરી ભાલે, વળી વળી બોલોછો વાલે,
ચાલોછો હંસતણી ચાલે ॥ આવો ૦ ॥ ૪ ॥ સુરંગી
સુંથણલી ચંગી, અનુપમ પેરી છે અંગી, પ્રહ્લાદનંદના
વાલા રંગી ॥ આવો ૦ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

છોજી તમે નંદતણા નંદા, ચતુરવર ગોકુળના
ચંદા ॥ છોજી ૦ ॥ કોડીલા કુંવર કાનુડા, નટવર સુંદર
નાનુડા; રાજેશ્વર દીસો છો રૂડા ॥ છોજી ૦ ॥ ૧ ॥
આંખું તમારી અતિશે અણીયાળી, મનોહર સુંદર
મરમાળી; રંગીલી મુર્તિ રૂપાળી ॥ છોજી ૦ ॥ ૨ ॥
આવો ઘેર આવો આવો, ખાંતે મહીમાખણીમું ॥ આવો

મીઠું મીઠું બોલોને માવા ॥ છોજી ॥ ૩ ॥ પેરી તન
જરકસીયા જામા, ચાલો આવો વાલમજી સામા;
વાઓ રૂડી બંસી વિસામા ॥ છોજી ॥ ૪ ॥ કોઈ
વિધિ જાઓ નહી કળીયા, હેતે તમે કોણુતણે હળીયા,
વારી બ્રહ્માનંદના વાલા છળીયા ॥ છોજી ॥ ૫ ॥
પદ ॥ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી.

લાગ્યો મારે નટવરથી નેડો, હવે મેં તો શિર નાખ્યો
છેડો રે ॥ લાગ્યો ॥ ૧ ॥ કે સૌ મળીને મુજને વારી, કે
અટકી મનવરતી મારી, કે ધણી મેં તો ધાર્યા ગિરધારી
રે ॥ લાગ્યો ॥ ૨ ॥ કે શું મંતલબ મારે કોઈ સાથે,
કે મેણું મારે મોહનનું માથે, કે હરિવર મુને બાલી
હાથે રે ॥ લાગ્યો ॥ ૩ ॥ કે મોડુવેલું સૌ જાવાનું, કે
તે દેખીને શું થાવાનું, કે મેણું મારે અવિચળ માવાનું
રે ॥ લાગ્યો ॥ ૪ ॥ કે કોઈ કંઈ મુજને શું કરશે, કે
ગજ ચડી શંકા કુણું ધરશે, કે શ્યાન ભસી ભસીને
મરશે રે ॥ લાગ્યો ॥ ૫ ॥ કે સમજીને મેં તો પગ ભરીયા,
કે સરવે વિષયરસ વિસરીયા, કે બ્રહ્માનંદનો બહાલો
જરીયા રે ॥ લાગ્યો ॥ ૬ ॥ પદ ૧ ॥

લાગી મારે નટવરથી લગની, કે મરબદા મેલી
 જગની રે ॥ લાગી૦ ॥ કે એક ટેક અંતર ધારી, કે
 સગાં કુટુંબ સહુ વિસારી; કે મનકંમ વરીયા મોરારીરે
 ॥ લાગી૦ ॥ ૧ ॥ કે કર્યું મેંતો તનમન કુરબાણી,
 કે હરિ વિના ન વદું અન્ય વાણી, કે કાનકુંવરથી
 અટકાણી રે ॥ લાગી૦ ॥ ૨ ॥ કે સુખ મેં તો સંસારી
 છોડ્યું, કે સહુ સાથે સગપણુ તોડ્યું; કે જગના જીવન
 સાથે જોડ્યું રે ॥ લાગી૦ ॥ ૩ ॥ કે મેણાં જગકેસાં
 સહીને, કે સ્થિરમન મતવાલી થઈને; કે ચાલી હું તો
 શિર કરમાં લઈને રે ॥ લાગી૦ ॥ ૪ ॥ કે બેઠી હું તો
 ભય જગનો ખોઈને, કે મન નિશદ્ધિન રહ્યું છે મોઈને;
 કે બ્રહ્માનંદના વાલાને જોઈને રે ॥ લાગી૦ ॥ ૫ ॥
 પદ ૨ ॥

મોહી હું તો નટવરને વાને, કે ક્રીધી વશ ડોલરીયે
 કાને રે ॥ મોહી૦ ॥ કે ચિતડામાં લાગી ચટકી, કે
 લોકતણી લજ્જા પટકી, કે નંદના નંદન સાથે અટકીરે
 ॥ મોહી૦ ॥ ૧ ॥ કે જીવ જીવને શું પરણું, કે જેને શિર
 ઉપર મરણું, કે સમરથનું લીધું શરણું રે ॥ મોહી૦ ॥
 ૨ ॥ કે થઈ પુરુષોત્તમથી પ્રીતિ, કે નથી હું તો
 લોકથકી બીતી, કે જગપતિ વરી હું તો જગ જીતી રે

॥ મોહીં ॥ ૩ ॥ કે અચળ વાત મુને ઓળખાણી, કે
થઇ મારે સરવ દુઃખની હાની, કે પ્રીતમ મુખ રાખ્યું
પાણી રે ॥ મોહીં ॥ ૪ ॥ કે સ્થિર થઇ અંતરમાં
ધરીયું, કે કાને માફ મન ગમતું કરીયું, કે બ્રહ્માનં-
દનું કારજ સરીયું રે ॥ મોહીં ॥ ૫ ॥ પદ ૩ ॥

કે વર્યા મેં તો રંગભર વાલાને, કે લટકાળા નંદ
લાલાને રે ॥ વર્યાં ॥ કે કીધું મેં તો નીચે વિચારી,
કે દુરીજન થાક્યાં મુને વારી; કે ધાર્યા એક વર ગિર-
ધારી રે ॥ વર્યાં ॥ ૧ ॥ કે જેમ રણશૂરાની લગની
કે ઉડે જેમ બાણ બાણ અગની, કે પેતી ન ધરે પાછી
પગનીરે ॥ વર્યાં ॥ ૨ ॥ કે સતી જેમ પાછું નવ
ભાળે, કે તન કેરા મુખને ટાળે; કે અગનીમેં અંગ
પરજાળે રે ॥ વર્યાં ॥ ૩ ॥ કે શૂરો કાયર થાય ડરી,
કે સતી ઘેર આવે પાછી ફરી; કે માતપિતામાં ખોટ
ખરી રે ॥ વર્યાં ॥ ૪ ॥ કે બ્રહ્માનંદ એમ જ્યે
પેલું, કે દેખીને નવ થાવું ઘેલું, કે કામ કઠણ છે નથી
સહેલું રે ॥ વર્યાં ॥ ૫ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ સોળા.

મારે મહોલે આવો હસીને બોલાવો રે, રંગભીના

છેલા નંદજીના છોજી રાજ ॥ ૧ ॥ પાઘડલી પેચાળી
 આંધી છે રૂપાળી, રે લટકાળા મોતીડાવાળા ॥ છોજી ॥
 ॥ ૨ ॥ કાના ગિરધારી, મુરતી તારી, રે મનમાની
 છેલગુમાની ॥ છોજી ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદના પ્યારા,
 શોભો છો સારા, રે કેસરીયા રંગના ભરીયા ॥ છોજી ॥
 ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

નંદજીના લાલા, લાગો છો વાલા, રે નવરંગી લેર
 તોરંગી ॥ છોજી ॥ ૧ ॥ નેણુંનો નજરો, મુને અતિ
 પ્યારો, રે અલખેલા, છેલછબીલા ॥ છોજી ॥ ૨ ॥
 કુંજના વિહારી મુરતી તારી, રે હરિ મોરી, જીવન
 દોરી ॥ છોજી ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે છે, મન માઈ રહે
 છે, રે વેણા મેં, મારા નેણામેં ॥ છોજી ॥ ૫૬ ૨ ॥

આંખ્યું અણીયાળી, માવા મરમાળી, રે કાંઈ
 કીધું, મન માઈ લીધું ॥ છોજી ॥ ૧ ॥ મંદિર
 પધારો, જનમ મુધારો, રે ઓગાં મેલી, બળવંત બેલી
 ॥ છોજી ॥ ૨ ॥ સુંદર સોહાગી, લગની લાગી, રે
 તમ સંગે, લીને રંગે ॥ છોજી ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદ ગાવે,
 મુરતી સોહાવે, રે રહો તાજ, વ્રજના રાજ ॥ છોજી ॥
 ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

શોભે માથે તોરા, આવોને ઓરા, રે ધીરે ગાતા,
 રંગના રાતા ॥ છોજી ॥ ૧ ॥ કોટે પરવાળાં, લાગે છે
 રૂપાળાં, રે નેણું ઘેરી, લાલજી લહેરી ॥ છોજી ॥
 ॥ ૨ ॥ શ્યામસલુણા, નેણુંમેં દુણા, રે વ્રજદાણી, હું
 લોભાણી ॥ છોજી ॥ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદ વાડું, તન મન
 માડું, રે તમ માથે, સદા મારે સાથે ॥ છોજી ॥ ૪ ॥
 ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ધોળ.

હેલી જોને આ નંદકુમાર, સલુણો શોભંતા; આલે
 મદઝર ગજની ચાલ, રસિક ચિત્ત લોભંતા ॥ ૧ ॥
 પ્યારી લાલ સુરંગી પાદ, અલૌકિક બાંધણી; છુટા પેચ
 જુક્યા ચહુકોર્ય, અધિક શોભા બાણી ॥ ૨ ॥ રૂડી રાજે
 છે નલવટ રેખ, મનોહર માવને; જોતાં કેસર તિલક
 અનુપ, વધારે ભાવને ॥ ૩ ॥ ઊભા અળવ કરે
 અલબેલ, સખાના સંગમાં, જોલે બ્રહ્માનંદનો નાથ,
 રાજેશ્વર રંગમાં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

શોભે નટવરજીને શીશ, કલંગી વાંકડી; પોખરાજ
 પિરોબ લાલ, મોતીડિથી જડી ॥ ૧ ॥ તોરો પુલતણો

નવરંગ, મોળીડા ઉપરે; જોઈને કાનકુંવરનું રૂપ, મારાં
 નેણાં ઠરે ॥ ૨ ॥ સખી આંટાદાર અનુપ, પિયાજીની
 પાધડી; તે તો વિસરે નહીં પણ એક, જીવડલામાં જડી
 ॥ ૩ ॥ લજકે કુંડળ કાનું માંય, કે મોંઘા મુલનાં;
 બાંધ્યા બ્રહ્માનંદને નાથ કે બાળુ પુલના ॥ ૪ ॥
 ॥ ૫૬ ૨ ॥

આંખડલી શરદસરોજ, રસીલા લાલની; દેખી
 મનડું પામે મોહ, તિલક છબી લાલની ॥ ૧ ॥ નાસા
 મુંદર દીપ સમાન, અધિક શોભી રહી; મુખ નીરખીને
 શશીઅર જોત, ગગન ઝાંખી થઈ ॥ ૨ ॥ લીધી
 લટકાળે નંદલાલ, કે હાથ કબાણુને; એની ચટક
 રંગીલી ચાલ, હરે મન ત્રાણુને ॥ ૩ ॥ કાળુ મોતીડે
 જડીત્ર કટાર, કમરે કસી લીધલો; નિરખી બ્રહ્માનંદ
 કહે જન્મ, સુરૂળ મારો કીધલો ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સખી કેસરશીનો કાન, ઠરે જોઈ છાતડી; રૂડી
 આંખડલીમાં રેખ, મનોહર રાતડી ॥ ૧ ॥ બેની
 સાંભળતાં ગુલતાન, થઈ એના ગીતમાં, રસીયા વર
 કેરો રંગ ચડ્યો મારા ચિત્તમાં ॥ ૨ ॥ સમઝાવી
 મુજને શામ, નેણું કરી સાનમાં; મુને મગન કરી

મસ્તાન, અમૃત રસ પાનમાં ॥ ૩ ॥ કાળુ રાજે છે
ગૌર કપોળ, સુલગ તીલ ત્રાજવી; શોભે અહ્લાનંદનો
નાથ, રસીલો રાજવી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

તારા મુખની લાવનતા મીઠીરે, મોહન વનમાળી,
એવી ત્રિભુવનમાં નવ દીઠીરે, મુરતી મરમાળી ॥ ૧ ॥
ચટક રંગીલા તારા મોળીડાને છેડે, મનડું ડોલે છે કેડે
કેડે રે ॥ મોહન૦ ॥ ૧ ॥ રંગડો જામ્યો છે ફુલડાને
તોરે, અમર લમે છે ચહુકોરે રે ॥ મોહન૦ ॥ ૨ ॥
લાલ તિલક કેસર કેરું રાજે, મુખ જોઈ શશીઅર
લાજે રે ॥ મોહન૦ ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે સર્વસ્વ વાડું,
રૂપ જોઈને વાલા તાડું રે ॥ મોહન૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

તારાં લટકાં પ્યારાં મુને લાગે રે, લેરી લટકાળા;
હું તો રીઝી સલુણા ઘેરે રાગેરે, છેલા છોગાળા ॥
મુંદર નેણ કમળહળ જોવી, અકુટી અમર રહ્યા
સેવી રે ॥ લેરી૦ ॥ ૧ ॥ ગૌર કપોળ સુલગ તિલ
ત્રાળુ, કોમળ નાસા કાળુરે ॥ લેરી૦ ૨ ॥ અધર ઉપર
જાણે કુમકુમ ઢળીયું દંત, દાડમ કેરી કળીયુરે ॥ લેરી૦

૩ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે સામું જોઈને, મનહું લીધું છે માફં
પ્રોઈનેરે ॥ લેરી૦ ૪ ॥ ૫૬ રા ॥

વહાલી લાગે છે મુખડાની વાણીરે, પ્રીતમજી
પ્યારા; મીઠે મરકલડે લોભાણીરે, સુંદરવર સારા ॥
નટવર આડી નજરે નિહાળી, રંગડાની રેલું વાળીરે ॥
॥ પ્રીતમ૦ ॥ ૧ ॥ મધુર મધુર મુખ હાસ કરીને,
લીધા છે પ્રાણ હરીને રે ॥ પ્રીતમ૦ ॥ ૨ ॥ મનમોહન
તારી નૌતમ સુરતી, નિમખ ન મેલું મારા ઉરથી રે ॥
॥ પ્રીતમ૦ ॥ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે રીઝી તારે રાગે,
અહોનિશ રહેજો મારી આગે રે ॥ પ્રીતમ૦ ॥ ૪ ॥
॥ ૫૬ ૩ ॥

તારાં છોગલીયાંની છબી ભારી રે, કુંવર કાનુડા;
છેલા ગુણવંતા ગિરધારી રે, લાગોછો રૂડા; પ્રાણજીવન
શિર કેશ રૂપાળા, કાળા ખિટલીઆળા રે ॥ કુંવર૦ ॥
॥ ૧ ॥ લાલ કમુંખી તારા મોળીડાને ચટકે, જોઈને
મોહી છું કરલટકે રે ॥ કુંવર૦ ॥ ૨ ॥ કુંડળની રે
છબી નથી રે કહેવાતી, નિરખી કરે છે મારી છાતી રે
॥ કુંવર૦ ॥ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે રહોને રંગીલા, આંખ-
ડલીમાં અલવીલા રે ॥ કુંવર૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

ધર્મકુંવર ધનશામજી મારા પ્રાણ તણા આધાર
 જોધને જીવું છું, તન મન ધન તમ ઉપરે લઈ વાડું
 વાર હજાર ॥ જોધં ॥ ૧ ॥ મુંદર મુર્તિ મોહની મારા
 મનમાં ખુચી રાજ ॥ જોધં ॥ તમ વિના મુને કાનજી
 બીજું કાંઈ નવ મુઝે કાજ ॥ જોધં ॥ ૨ ॥ પાંપણ
 પર આંટો દઈ તમે બાંધી પાવ અનુપ ॥ જોધં ॥
 કોટિક કંદર્પ વારણે લઈ વાડું એવું રૂપ ॥ જોધં ॥
 ॥ ૩ ॥ ભાલ તિલક શોભા ઘણી જાણે બ્રહ્મ કામ
 કબાણુ ॥ જોધં ॥ કમળનયન કરાક્ષમાં મારાં તાણી
 હ્યોછો પ્રાણ ॥ જોધં ॥ ૪ ॥ મધુર મધુર હસવું
 જોધને વાધે પ્રેમ અપાર ॥ જોધં ॥ ત્રિભુવનમાં એવી
 કોણુ છે જે વશ નવ થાય નાર ॥ જોધં ॥ ૫ ॥ વામ
 કરણમાં શ્યામ છે તિલ નિરખ્યા જેવો નિત ॥ જોધં ॥
 તિલ જોધ જમણા ગાલમાં વાધે પ્રેમાનંદને પ્રીત
 ॥ જોધં ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૧ ॥

શી કહું શોભા અંગની, જોધ લોચનીયાં લોભાય;
 ચિતકું ચોરે છે ॥ નિરખી નાસાકીરને મારાં ભવનાં

પાતક જાય ॥ ચિતં ॥ ૧ ॥ અધર પ્રવાલાની ઉપમા
 જાણે કુંદકલી સમ દાંત ॥ ચિતં ॥ ચિબુકતણી શોભા
 ઘણી કંબુ કંઠ જોયાની ખાંત ॥ ચિતં ॥ ૨ ॥ વક્ષ-
 સ્થલ વાલું ઘણું મને મળવા વાધે પ્રીત ॥ ચિતં ॥
 અજ્ઞન બાહુ ઉર ધરી આવો મળીયે મોહન મીત
 ॥ ચિતં ॥ ૩ ॥ ઉદરમાં ત્રિવલી પડે ઉંડી નાભિ
 નોતમ જોઈ ॥ ચિતં ॥ શામ કટિ સોહામણિ ઉર
 માંહી રહ્યું મન મોઈ ॥ ચિતં ॥ ૪ ॥ જનુ જુગલ
 છબી જોઈને મારો સુફળ થયો અવતાર ॥ ચિતં ॥
 પીંડી પાની નિરખતાં મારો દૂર થયો સંસાર ॥
 ॥ ચિતં ॥ ૫ ॥ સોળે ચિહ્ને જુકત છે એવી જુગલ
 ચરણની જોડ ॥ ચિતં ॥ અખંડ રહો આવી ઉરમાં
 પુરો પ્રેમાનંદના કોડ ॥ ચિતં ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૨ ॥

નવલ સનેહી નાથજી રૂપાળા રાજવનેશુ વાલા
 લાગો છો ॥ હસતા હસતા હેતમાં બોલો છો મીઠાં
 વેણુ ॥ વાલા ॥ ૧ ॥ આંખડલી અમૃતે ભરી કાંઈ
 કંઈના કહી નવ જાય ॥ વાલાં ॥ ચિત ચોરાણું
 ચાલમાં મરકલડે મન લોભાય ॥ વાલાં ॥ ૨ ॥
 આતુરતા નથી અંગમાં હીસે છે શીલ સ્વભાવ

॥ વાલાં ॥ પ્રેમતણે પરવા વહે નેણાંમાં નટવર નાવ
 ॥ વાલાં ॥ ૩ ॥ ભૂધર ભાવિક ભાવના નથી અર્થા-
 અર્થા શ્યામ ॥ વાલાં ॥ પરમારથને કારણે પધાર્યા
 પૂરણ કામ ॥ વાલાં ॥ ૪ ॥ દીન ઉપર દયા કરી તમે
 દુર્લભ દર્શન દેવ ॥ વાલાં ॥ કલ્પતરુ છો કાનજી
 જાણે મોટા મુનિવર ભેવ ॥ વાલાં ॥ ૫ ॥ કરુણાનિધિ
 કરુણા કરીને છોગાલા રંગછેલ ॥ વાલં ॥ પ્રેમાનંદ
 કહે અખંડ રહે આંખડલીમાં અલખેલ ॥ વાલાં ॥
 ॥ ૫૬ ૩ ॥

ધર્મકુંવર શ્રીકૃષ્ણજી તમે ભક્તપતિ ભગવાન એ
 વર ભાગુ છું, દયાનિધિ તમે દાસને નિત આપો છો
 એ દાન ॥ એં ॥ ૧ ॥ નિર્વિકલ્પ ઉત્તમ અતિ એવું
 નિશ્ચે નાથ તમારું ॥ એં ॥ અલખેલા તમ આગળ
 હું અરજ કરું એ સાચું ॥ એં ॥ ૨ ॥ માહાત્મ્ય જ્ઞાને
 સહિત હરિ એવી એકાંતિકિ ભક્તિ ॥ એં ॥ પ્રીત
 રહે તવ ચરણમાં બીજે રહે સદા વિરક્તિ ॥ એં ॥
 ॥ ૩ ॥ હુંમાં તમારું ભક્તપણું હરિ એમાં કોઈ પ્રકાર
 ॥ એં ॥ દોષ ન રહે કોઈ જાતનો એ આપો ધર્મ-
 કુમાર ॥ એં ॥ ૪ ॥ તમારા કોઈ ભક્તનો મારે દ્રોહ

ક્યારે નવ થાય ॥ એ૦ ॥ સંગ એકાંતિક ભક્તનો
 મુને નિત આપો મુનિરાય ॥ એ૦ ॥ ૫ ॥ દાસ તમારા
 દાસનો મુને રાખો નાથ હજુર ॥ એ૦ ॥ પ્રેમાનંદની
 વિનતિ સાંભળજો શ્યામ જરૂર ॥ એ૦ ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

હરિજન સાચા રે જે ઉરમાં હિંમત રાખે, વિપતે
 વરચી રે કેદી દિન વચન નવ લાખે ॥ ૧ ॥ જગનું
 મુખ દુઃખ રે માયિક મિથ્યા કરીજાણે, તન ધન જાતાંરે
 અંતરમાં શોક ન આણે ॥ ૨ ॥ પર ઉપકારીરે જન
 પ્રેમ નીમમાં પુરા, દૈહિક દુખમારે દાઢે નહિ સાધુ
 શુરા ॥ ૩ ॥ હરિને સમરેરે નિત્ય અહોનિશ ઉમંગ-
 ભરિયા, સર્વે તજીનેરે નટનાગર વાલા કરીયા ॥ ૪ ॥
 બ્રહ્માનંદ કે રે એવા હરિજનની બલહારી, મસ્તક
 જાતાંરે નવ મેલે ટેક વિચારી, ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ટેક ન મેલેરે તે મરદ ખરા જગમાંહી, ત્રિવિધિ-
 તાપેરે કેરી અંતર ડોલે નાહી ॥ ૧ ॥ નિષકક વરતે રે
 દૃઢ ધીરજ મનમાં ધારી, કાલકર્મનીરે શંકા તે દેવે
 વિસારી ॥ ૨ ॥ મોડું વેલુરે નિશ્ચે કરી એક દિન

મરવું, જગ મુખ સાર રે કહી કાયર મન નવ કરવું
 ॥ ૩ ॥ અંતર પાડીરે સમઝીને સવળી આંટી, માથું
 જાતારે મેલે નહિ તે નર માટી ॥ ૪ ॥ કોઈની શંકા રે
 કે'દી મનમાં નવ ધારે, બ્રહ્માનંદના રે વાલાને પણ ન
 વિસારે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૨ ॥

જે હોય હિંમત રે નરને ઉરમાંહીં ભારી, દહતા
 જોઈનેરે તેની મદદ કરે મોરારી ॥ ૧ ॥ બીક તજીને રે
 નિત હિંમત સોતો બોલે, મસ્તક માયારે સર્વે તૃષ્ણ
 જેવું તોલે ॥૨॥ કેસરીસિંહને રે જેમ શંકા મળે નહી
 મનમાં, એકાએકી રે નીરબે થૈ વિચરે વનમાં ॥ ૩ ॥
 પંડે છોટા રે મોટા મેગળને મારે, હિંમત વિનાનો રે
 હાથી તે જોઈને હારે ॥૪॥ બ્રહ્માનંદ કે રે એમ સમજે
 તે જન શૂરા, તન કરી નાખે રે ગુરુ વચને ચુરા ચુરા
 ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

પેટ કટારી રે પેરીને સનમુખ આલ્યા, પાછા ન
 વળે રે કોઈના તે ન રહે ઝાલ્યા ॥ ૧ ॥ આમાસામા રે
 ઉડે ભાલા અણીયાળા, તે અવસરમાં રે રહે રાજ તે
 મતવાલા ॥૨॥ સાચા શૂરાંરે જેના વેરી ધાવ વખાણે,
 જીવત જીવુંરે મરવું તે મંગલ જાણે ॥ ૩ ॥ તેની પેરે

રે હરિજન પણ જોધયે તીખા, અંતર શત્રુને રે લાગે
અતિ વજ્ર સરીખા ॥ ૪ ॥ માથું જતાં રે મુખનું
પાણી નવ જલે, બ્રહ્માનંદ કે રે તે સંત હરિ મન ભાવે
॥ ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

આજ મારે ચોરડેરે, આવ્યા અવિનાશી અલખેલ,
બાઘ મેં બોલાવિયારે, સુંદર છોગાંવાળો છેલ ॥ ૧ ॥
નિરખ્યા નેણાં ભરિરે, નટવર સુંદર શ્રીધનશામ;
શોભા શી કહું રે, લાજે નિરખી કોટિક કામ ॥ ૨ ॥
ગુંથી ગુલાબના રે, કંઠે આરોપ્યા મેં હાર; લઈને
વારણાં રે; ચરણે લાગી વારંવાર ॥ ૩ ॥ આપ્યો મેં તો
આદરે રે, ખેસવા ચાકળીયો કરી પ્યાર; પુછ્યા પ્રીત-
શું રે, બાઘ મેં સર્વે સમાચાર ॥ ૪ ॥ કો'ને હરિ ક્યાં
હતા રે, ક્યાં થકી આવ્યા ધર્મકુમાર, સુંદર શોભતા
રે, અંજો સજિયા છે શણગાર ॥ ૫ ॥ પેરી પ્રીતશું રે,
સોરંગી સુંથણલી સુખદેણુ; નાડી હીરની રે, જોતાં તૂમ
ન થાયે નેણુ ॥ ૬ ॥ ઉપર ચોઢીયો રે, ગુઢો રેટો જોયા

લાગ, સજની તે સમે રે ધન્ય ધન્ય નીરખ્યા તેનાં
ભાગ્ય ॥૭॥ મસ્તક ઉપરે રે, બાંધ્યું મોળીડું અમૂલ્ય;
કોટિક રવી શશી રે, તેતો નાવે તેને તુલ્ય ॥ ૮ ॥
રેશમી કોરનો રે, કરમાં સાચો છે રૂમાલ; પ્રેમાનંદ તો
રે, એ છબિ નિરખી થયો નિહાલ ॥ ૯ ॥ ૫૬ ૧ ॥

સજની સાંભળોરે, શોભા વર્ણવું તેની તેહ, મૂર્તિ
સંભારતાંરે, મુજને ઉપનો અતિ સનેહ ॥ ૧ ॥ પેહેર્યા
તે સમે રે, હરિએ અંગે અલંકાર; જેવા મેં નિરખ્યા રે,
તેવા વર્ણવું કરીને પ્યાર ॥ ૨ ॥ અરાસ કપુરનારે,
પેહેર્યા હેંડે સુંદર હાર; તોરા પાઘમાં રે, તેપર મધુકર
કરે ગુંબર ॥ ૩ ॥ બાબુ બેરખા રે, બાંધે કપુરના
શોભીત; કડાં કપુરનાંરે, બેતાં ચોરે સૌનાં ચિત્ત ॥૪॥
સર્વે અંગમાં રે, ઉંડે અત્તરની બહુ ફેર; ચોરે ચિત્તનેરે
હસતા કમળનયણની કોર ॥ ૫ ॥ હસતા હેતમાં રે,
સહુને દેતા સુખ આનંદ; રસરૂપ મુર્તિ રે, શ્રીહરિ
કેવળ કરૂણાકંઠ ॥ ૬ ॥ અદ્ભુત ઉપમા રે, કેતાં શેષ
ન પામે પાર; ધરીને મૂરતી રે, બાણે આવ્યો રસ શૃંગાર
॥૭॥ વાલપ વેણમાં રે, નેણાં કરૂણામાં ભરપૂર; અગો
અંગમાં રે, બાણીયે ઉદીયા અગણિત સૂર ॥ ૮ ॥ કરતા

વાતડી રે, બોલી અમૃત સરખાં વેણુ; પ્રેમાનંદનાં રે
જેતાં તૃપ્ત ન થાયે નેણુ ॥ ૯ ॥ પદ ૨ ॥

બોલ્યા શ્રીહરિ રે, સાંભળો નર નારી હરિજન;
મારે એક વાર્તા રે, સહુને સંભળાવ્યાનું છે મન ॥૧॥
મારી મૂરતી રે, મારાં લોક ભોગને મુક્ત; સર્વે દીવ્ય છે
રે, ત્યાંતો જોયાની છે જુક્ત ॥ ૨ ॥ મારું ધામ છે રે,
અક્ષર અમૃત જેનું નામ; સર્વે સામૃથિરે શક્તિ ગુણે
કરી અભિરામ ॥ ૩ ॥ અતિ તેજેમય રે, રવિશશી
કોટિક વારણે જાય; શીતળ શાંત છે રે, તેજની ઉપમા
નવ દેવાય ॥ ૪ ॥ તેમાં હું રહું રે, ક્ષિપ્રજ દીવ્ય સદા
સાકાર; દુર્લભ દેવને રે, મારો કોઈ ન પામે પાર ॥૫॥
જીવ ઇશ્વર તણો રે, માયા કાલ પુરુષ પ્રધાન; સહુને
વશ કરે રે, સહુનો પ્રેરક હું ભગવાન ॥૬॥ અગણિત
વિશ્વની રે ઉત્પત્તિ પાલન પરલે થાય; મારી મરજી
વિના રે, કોઈથી તરણું નવ તોડાય ॥ ૭ ॥ એમ મુને
જાણુજેરે, મારાં આશ્રિત સૌ નર નારી; મેં તમ આગળે
રે, વાર્તા સત્ય કહી છે મારી ॥ ૮ ॥ હું તો તમ કારણે
રે, આવ્યો ધામ થકી ધરી દેહ; પ્રેમાનંદનો રે, વાલો
વરસ્યા અમૃત મેહ ॥ ૯ ॥ પદ ૩ ॥

વળી સહુ સાંભળો રે, ભારી વાર્તા પરમ અનુપ;
 પરમ સિદ્ધાંત છે રે, સહુને હિતકારી સુખરૂપ ॥ ૧ ॥
 સહુ હરિભક્તને રે, જાણું હોય ભારે ધામ; તો મુને સેવજો
 રે, તમે શુદ્ધ ભાવે થઈ નિષ્કામ ॥ ૨ ॥ સહુ હરિ-
 ભક્તને રે, રેણું હોય ભારે પાસ; તો તમે મેલજો રે, મિથ્યા
 પંચ વિષયની આશ ॥ ૩ ॥ મુજવિના જાણુજો રે બીજા
 માયિક સહુ આકાર; પ્રીતિ તોડજો રે, જુઠાં જાણી કુટુંબ
 પરિવાર ॥ ૪ ॥ સહુ તમે પાળજો રે, સર્વ દલ કરી
 મારાં નેમ; તમપર રિઝશે રે, ધર્મ ને ભક્તિ કરશે ક્ષેમ
 ॥ ૫ ॥ સંત હરિભક્તને રે, દીધો શિક્ષાનો ઉપદેશ;
 લટકાં હાથનાં રે, કરતા શોભે નટવર વેશ ॥ ૬ ॥ નિજ
 જન ઉપરે રે, અમૃત વરસે આનંદકંદ; જેમ સહુ
 ઔષધી રે, પ્રીતે પોષે પૂરણ ચંદ ॥ ૭ ॥ શોભે સંતમાં રે;
 જેમ કાંઈ ઉડુગણમાં ઉડુરાજ; ધન્યર ઉદે થયા રે, કલીમાં
 કરવા જનનાં કાજ ॥ ૮ ॥ એ પદ શીખશે રે, ગાશે
 સાંભળશે કરી પ્યાર; પ્રેમાનંદનો રે, સ્વામી લેશે તેની
 સાર ॥ ૯ ॥ ૫૯ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

લટકાળા તારે લટકે રે, લેરખડા હું લોભાણી;
 વાંસલડી કેરે કટકે રે, ચિત્તડાને લીધું તાણી ॥ ૧ ॥
 ઇંગલીયું તારૂં છેલારે, આવી અટકયું અંતરમાં; વણુ
 દીઠે રંગના રેલા રે, બેઠી અકળાઈં ધરમાં ॥૨॥ રાતી
 આંખડલીની રેખું રે, મનડામાં ખુંતી મારે; ડોલરીયા
 હું નવ દેખું રે, જપ નથી થાતો ત્યારે ॥ ૩ ॥ મર-
 માળી. મૂરતિ તારી રે, વાલમ મારે ચિત્ત ચડી; પ્રહ્લા-
 નંદના હાર હજારી રે, કેમ કરી મેલું એક ઘડી ॥૪॥
 ॥ ૫૬ ૧ ॥

રૂડું ભાલ તિલક રૂપાળું રે, કોડે કીધું કેસરનું;
 ભાવે હું સુંદર ભાળું રે, કામડલું મેલી ધરનું ॥ ૧ ॥
 વાંકી બ્રહ્મટી જોઈ વનમાળી રે, મારૂં લોભાણું મનડું;
 મોહન નાસા મરમાળી રે, દોહલી વેળાનું ધનડું ॥૨॥
 તારાં લોચનીયાં નંદલાલા રે, રંગલીનાં રંગનાં ભરીયાં;
 જગજીવન નટવર વહાલા રે, ગુણીયલ અંતરમાં ગરીયાં
 ॥ ૩ ॥ લટકાળા મોહની લાગી રે, ભાવે મુખડું
 ભાળીને; પ્રહ્લાનંદના શ્યામ મુહાગી રે, બેઠી જગલચ
 ટાળીને ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

માણીગર મોળીડું તાડું રે, સુંદર પુલડેથી છાયું,
 મોહન તેમાં મન માડું રે, ઠીક કરીને ઠેરાયું ॥ ૧ ॥
 રૂપાળું રંગનું ભરીયું રે, શોભે કોડું સોનેરી; છોગલીયું
 નૌતમ ધરીયું રે, લાડકડા વાલમ લહેરી ॥ ૨ ॥ કાળુ
 નવલ કલંગી નિરખી રે, ચિત્તડામાં લાગી ચટકી; થઈ
 મઈ દીવાની સરખી રે, લોકલજ્જ સર્વે પટકી ॥ ૩ ॥
 બહુ અત્તરમાં રસ બસીયું રે, ગરક કસુંબે બોળીડું;
 બ્રહ્માનંદના મનમાં વસીયું રે, મોહન તાડું મોળીડું
 ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

ઋજુજીવન શ્યામ વિહારી રે, લાવનમાં હું
 લેવાણી; મેં તો મેલ્યો જગ વિસારી રે, કાનડ તારી
 કહેવાણી ॥ ૧ ॥ સુંદરવર રંગડો ચડીયો રે, મરમાળા
 મોહન તારો; જગ તૃણ સરખો ત્રેવડીયો રે, કોણુ માને
 એનો ડારો ॥ ૨ ॥ મારે તમથી પ્રીત બંધાણી રે,
 કોઈની શંકા કેમ ધરું; ચિંતામણિ સુંદર લાધી રે, રાંક
 થઈને શીદ રૂં ॥ ૩ ॥ તમ સાથે રંગના બીના રે,
 દિલડું માન્યું ડોલરીયા; બ્રહ્માનંદના નાથ નવીના રે,
 વાલમ મેં તમને વરીયા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

પદ રાગ કાફી.

વાલીડા કુંજવિહારી, વહનકમળ પર વારી રે ॥
 ॥ વાલીડાં ॥ અજળ અલૌકિક મસ્તક ઉપર, સુંદર
 પાદ સમારી રે ॥ વાલીડાં ॥ ૧ ॥ પુલ તણાં છોગ-
 લીયાં ફરતાં, ધાર્યા ગિરિવરધારી રે ॥ વાલીડાં ॥
 ૨ ॥ અંતર માંહે વસી છે આવી, મૂરતિ મનોહર
 તારી રે ॥ વાલીડાં ॥ ૩ ॥ અલ્લાનંદ કહે હે વ્રજ-
 જીવન, મોહન છે નિધિ મારી રે ॥ વાલીડાં ॥ ૪ ॥
 પદ ૧ ॥

છેલા તારૂં છોગું ભાળી, મોહી છું હું વનમાળીરે ॥
 છેલાં ॥ વ્રજવાસી નંદલાલ વિહારી, ચાલ તારી
 લટકાળી રે ॥ છેલાં ॥ ૧ ॥ રસિક પ્રિયા તારે ચટક
 રંગીલે, મોળીડે હૃદ વાળી રે ॥ છેલાં ॥ ૨ ॥ લેર-
 ખડા જોઈ લગની લાગી, કોઈની રહું નહીં ખાળી રે
 ॥ છેલાં ॥ ૩ ॥ અલ્લાનંદ કહે પરવશ થઈ છું, પગ-
 ભર ડોલું કેડે પાળી રે ॥ છેલાં ૪ ॥ પદ ૨ ॥

કાને મુને કાધી ઘેલી, હાથ રહું નહીં મન હેલીરે
 ॥ કાનેં ॥ શેરડીયે મળીયો મુને સામે, મોહન

છોગલાં મેલીરે ॥ કાને૦ ૧ ॥ નિરખતાં મન વશ કરી
નાખ્યું, આંખ્યું મરમ ભરેલીરે ॥ કાને૦ ૨ ॥ ભુલી
ચીર શરીર તણી શુધ, હૈડાની ધીરજ હેલીરે ॥ કાને૦
૩ ॥ અહ્વાનંદ કહે એની છબી મેં, પ્રોવાણી જોયા
પેલીરે ॥ કાને૦ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

શાને હવે રાખું છાની, મુરતી તમારી મન માનીરે
॥ શાને૦ ॥ દુરજનીયાં પાંડોશી દેખીને, છોને બળીને
થાતાં વાનીરે ॥ શાને૦ ૧ ॥ નટવર તમથી નેહ કરીને,
પાછી ધરૂં નહિ પગ પાનીરે ॥ શાને૦ ૨ ॥ રસિક
સલ્લુણા પ્રિયા તમ સંગે રમવું, નથી વાતડલી એ નાનીરે
॥ શાને૦ ૩ ॥ અહ્વાનંદના નાથ તમારો, મહિમા જાણે
છે મોટા જ્ઞાની રે ॥ શાને૦ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ પરજ.

હૈડાનો હાર હરિ રે, મારે રંગભીનો; હૈડાનો હાર
હરિ ॥ મંદિરમાં પધરાવી મોહનને, ભેટ હું અંક ભરી રે
॥ મારે૦ ૧ ॥ જગના જીવનને હું નહીં દઉં જવા,
રાખીશ જગત કરી રે ॥ મારે૦ ૨ ॥ રસિક નવલ વર

રાજેશ્વરને, નીરખીને નયણે ઠરી રે ॥ મારે૦ ૩ ॥
 અલ્લાનંદના નાથને સજની, મન કંમ વચને વરી રે ॥
 ॥ મારે૦ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

વર નંદલાલ વડં રે, સખી અલખેલો; વર નંદલાલ
 વડં ॥ મુરખ લોક ઠાણ છોને મરતાં, કોઇની શંકા ન
 વડં રે ॥ સખી૦ ૧ ॥ કાનકુંવર સંગ નેહ કરીને,
 જગથી તે શીદ ડડં રે ॥ સખી૦ ૨ ॥ પરણું તો વર
 પુરુષોત્તમ પરણું, નહીં તો કુંવારી મડં રે ॥ સખી૦
 ૩ ॥ અલ્લાનંદના નાથને માથે, તન કુરખાન કડં રે
 ॥ સખી૦ ૪ ॥ પદ ૨ ॥

ઘોળી હું ગીરધરીયા, રે માથે તારે મોહન; ઘોળી
 હું ગીરધરીયા ॥ પ્રાણુજીવન મારે મહોલ પધારે,
 ભંધર રંગભરીયા રે ॥ માથે૦ ૧ ॥ પહેલી પ્રીત
 કરીને મારા, પ્રાણુ તમે હરીયા રે ॥ માથે ૦ ૨ ॥ મસ્તક
 ને સાટે મેં તો તમને, વાલમજી વરીયા રે ॥ માથે૦
 ૩ ॥ અલ્લાનંદ કહે એક ઘડી દૂર, રહોમાં ડોલરીયાં રે
 ॥ માથે૦ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

લાગેલ રંગ ઝડી રે, મારે રસીયાજી શું લાગેલ

રંગ ઝડી ॥ મોહનવર રંગીલાની ચૂરતિ, જીવલડા મેં
 જડી રે ॥ મારે૦ ૧ ॥ પ્રાણજીવન પાતળીયાની આગે,
 હાથ જોડીને ખડી રે ॥ મારે૦ ૨ ॥ મીટ થકી કાણું
 દુર ન મેલું, પ્રેમને પાશ પડી રે ॥ મારે૦ ૩ ॥ બ્રહ્મા-
 નંદના નાથને ભેટી, ધન્ય ધન્ય આજ થડી રે ॥ મારે૦
 ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

વાલા રમઝમ કરતા કાન, મારે ઘેર આવો રે;
 મારા પૂરા કરવા કોડ, હસીને બોલાવો રે ॥ ૧ ॥ મારે
 તમ સંગ લાગી પ્રીત, શ્યામ મુહાગી રે; મેં તો તમ
 સંગ રમવા કાજ, લજ્જા ત્યાગી રે; ॥ ૨ ॥ વાલા
 અબળા ઉપર મહેર, કરજો મોરારી રે; હું તો જનમે
 જનમની નાથ, દાસી તમારી રે ॥ ૩ ॥ મારા પ્રાણ
 તણા આધાર, પ્રીતમ પ્યારા રે; પણ રહોમાં નટવર
 નાવ, મુજથી ન્યારા રે ॥ ૪ ॥ આવો છોગાં મેલીને
 શ્યામ, ધડક મ ધારો રે; મેં તો પુલડે સમારી સેજ,
 શ્યામ મુધારો રે ॥ ૫ ॥ વાલા નયણું તણું ફળ આજ,

મુજને આપો રે; મુક્તાનંદ કહે મહારાજ, દુઃખડાં
કાપો રે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૧ ॥

હું તો છું ઘણી નગણી નાર, તોય તમારી રે; તમે
ગુણસાગર ગોપાળ, દેવ મોરારી રે ॥ ૧ ॥ મુને કરી
પોતાની કાન, દોષ ન જોયા રે; તમે ગુણગ્રાહક ગોપાળ,
મુજપર મોયા રે ॥ ૨ ॥ તમે શ્યામ સુંદર સુખરૂપ,
કુંજ વિહારી રે; મારે મંદિર આવો માવ, તમ પર
વારી રે ॥ ૩ ॥ મુને કરી કૃતારથ કાન, શ્યામ સુહાગીરે;
મારે ભવની ભાવટ આજ; સર્વે ભાગી રે ॥ ૪ ॥ મારે
અમૃત વુઠ્યા મેહ, થઈ અનુરાગી રે; મારી તમ સંગ
ત્રિભુવનરાય લગની ભાગી રે ॥ ૫ ॥ મારા પુણ્યતણો
નહિ પાર, તમ સંગ મળતાં રે; મુક્તાનંદ કહે મહા-
રાજ, અંતર ટળતાં રે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૨ ॥

મારું મનગમતું કરી માવ, સુખડું દીધું રે; મારું
મંદિરિયું મહારાજ, વૈકુંઠ કીધું રે ॥ ૧ ॥ હવે રહો
રસીયા દિનરાત, કરી મન હેઠું રે; મુને મળી ચિંતા-
મણિ શ્યામ દુઃખ નહિ વેઠું રે ॥ ૨ ॥ મને સરવે
સૈયરમાં શ્યામ કીધી સંમોતી રે, મારા હૈડા કેરી હામ,

સરવે પોતી રે ॥ ૩ ॥ વાલા મુજ નગણી પર નાથ,
અદળક ઢળીયા રે; તમે એકાંતે અલબેલ, આવીને
મળીયા રે ॥ ૪ ॥ મુને મુખથી દીધો તંબોળ, હસીને
બોલાવી રે; મારા મનની ઈચ્છા આજ, સઘળી ફાવી રે
॥ ૫ ॥ તમે રસીયાજી રસરીત શું મુખ આપ્યું રે,
મુક્તાનંદ કહે મહારાજ દુઃખડું કાપ્યું રે ॥ ૬ ॥
પદ ૩ ॥

મારા મંદિરિયામાં માવ, મોબું માણો રે; મને શું
કરશે સંસાર, ધડક મ આણો રે ॥ ૧ ॥ હું તો તરણ
તુલ્ય સંસાર, સઘળો જાણું રે; વાલા એક તમારી
બીક, ઉરમાં આણું રે ॥ ૨ ॥ તમે ભૂપ તણા છો
ભૂપ, મહા મુખકારી રે; વાલા તન મન ધન પરિવાર,
તમ પર વારી રે ॥ ૩ ॥ તોય અધર અમૃતથી નાથ,
હું ન ધરાઉં રે; વાલા નિત નૌતમ શણગાર સજી
મુખ આપ્યું રે ॥ ૪ ॥ તમે રસીયા રંગની રેલ, વાલમ
વાલી રે; હું તો મગન થઈ મસ્તાન, મુખડું ભાળી રે
॥ ૫ ॥ મને આપ્યો અણંડ સોહાગ, કુંજવિહારી રે;
મુક્તાનંદ કહે મહારાજ, જાઉં બલહારી રે ॥ ૬ ॥
પદ ૪ ॥

પદ રાગ કરાઈડા

તાઈં છોગું મારે આવીને ચિત્તમાં રહ્યું ॥ તાઈં ૦ ॥
 જગના જીવન રૂડું છોગું જોઈને, અંતરમાં અજવાળું
 થયું ॥ તાઈં ૦ ૧ ॥ સુંદર રયામ સોહાગી તાઈં, સુખ
 નીરખીને દુઃખ દૂર ગયું ॥ તાઈં ૦ ૨ ॥ આનંદ સહિત
 થયું સુખ અંતર, એક જીભે એ નવ જાલ કહ્યું ॥
 ॥ તાઈં ૦ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે એ છોગા સાડ, લોકડિયાં
 નું અમે મેણું સહ્યું ॥ તાઈં ૦ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

કાના નેણે તારે કીધાં મુને કામણીયાં, ॥ કાના ॥
 નેણાં તારાં નાગર નંદના, બાણસરીખાં તીખાં બણીયાં
 ॥ કાના ૦ ૧ ॥ જાહવ રંગભર સામું જોઈને, હેત
 કરીને મનડાં હરીયાં ॥ કાના ૦ ૨ ॥ વાયલ થઈને હું
 તો ઘેલી ફરું છું, શું જાણું જે મંત્ર શું બણીયાં ॥
 ॥ કાના ૦ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદના નાથ રંગીલા, ભાવે હું
 લઉં તારાં ભામણીયાં ॥ કાના ૦ ૪ ॥ પદ ૨ ॥

તાઈં મોળીડું જોઈને હું તો ઘેલી થઈ ॥ તાઈં ૦ ॥
 મોંઘા મૂલું નૌતમ મોળીડું, નવલ કલંગી શીશ ઝૂકી

રહી ॥ તાડું ૦ ૧ ॥ ભૂધર તાડું મોળીડું ભાળી, ધાયલ
થઈને શુદ્ધ ભુલી ગઈ ॥ તાડું ૦ ૨ ॥ ઔષધમૂળી અંગ
ન લાગે, કુટી કુટીને થાક્યા વેદ કઈ ॥ તાડું ૦ ૩ ॥
પ્રહ્લાનંદના નાથ ન મેલું, શિરને સોટે રે મેં તો કીધું
સહી ॥ તાડું ૦ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

માવે મોરલી વળડીને મનડાં હર્યા ॥ માવે ૦ ॥
બેહદ નૌતમ વેણ વળડી, રાજ સુણાવી જાડુડાં કર્યા
॥ માવે ૦ ૧ ॥ પાધ બાંધી રંગ ચોળ કસુંબી, મન
ગમતાં છોગાં શીશ ધર્યા ॥ માવે ૦ ૨ ॥ અલવિલા નટ
નાગર કેરાં, લોચનીયાં રે જાડુડે ભર્યા ॥ માવે ૦ ૩ ॥
૩૫ અલૌકિક જોઈને સજની, પ્રહ્લાનંદના વાલાને
વર્યા ॥ માવે ૦ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી.

મારે આજ પ્રીતમ ઘેર આવશે, મને હેતે કરીને
બોલાવશેજી રે ॥ મારે આજ ૦ ॥ એના સાથીડાને
સાથે લાવશે, કરી લટકાં તાળી દઈ ગાવશેજી રે ॥
॥ મારે આજ ૦ ૧ ॥ હરિ હેતે કરીને સામું ભાળશે,
રંગડાની તે રેલ્યું વાળશેજી રે ॥ મારે આજ ૦ ૨ ॥

કરી ખ્યાલ અલૌકિક ખેલશે, માથે પુલડાંનાં છોગલાં
 મેલશેજી રે ॥ મારે આજઁ ૩ ॥ અહ્લાનંદનો સ્વામી
 શામળો, સુખ દેશે આવીને ઉતાવળોજી રે ॥ મારે
 આજઁ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

જેઘ રહી છું પ્રીતમજીની વાટડી, મેં તો ખાંતે
 ઢાળી છે ખાટડીજી રે ॥ જેઘઁ ॥ અગરચંદને લીંપાણું
 ચોરડા, જળકુંભ ભરાણું કોરડાજી રે ॥ જેઘઁ ૧ ॥ રૂડાં
 ભોજન કર્યાં છે રસે ભર્યાં, તાજાં તરત તૈયાર ઢાંકી
 ધર્યાંજી રે ॥ જેઘઁ ૨ ॥ મેં તો સજ્જ કરાવી શેરીયાં, ચોકે
 ચોકે તે પુલડાં વેરીયાંજી રે ॥ જેઘઁ ૩ ॥ અહ્લાનંદના
 સ્વામીને કોડલે, મેં તો તોરણ બંધાવ્યાં ટોડલેજી રે
 ॥ જેઘઁ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ધન્ય ધન્ય ઘડી છે આજની, રૂડી ખખર આવી છે
 મહારાજનીજી રે ॥ ધન્યઁ ॥ સખી મળી મળી મંગળ
 ગાય છે, આનંદ ઉભરાયો જાયછે જી રે ॥ ધન્યઁ ૧ ॥
 મોતી થાળ ભરીને ટોળે મળી, સખી હરિને વધાવા થઈ
 આકુંળીજી રે ॥ ધન્યઁ ૨ ॥ સર્વ ધરનો તે ધંધો વિસરી,
 હરિને મળવા આતુર થઈ સુંદરીજી રે ॥ ધન્યઁ ૩ ॥ ધર-

માંથી આવીને ઉભી બારણે, બ્રહ્માનંદના સ્વામીને
કારણેજ રે ॥ ધન્ય૦૪ ॥

મારે આજ પ્રીતમ ઘેર આવિયા, ભરી મોતીડે થાળ
વધાવિયાજીરે; ॥ મારે આજ૦ ॥ પહેલા નીર ઉને તે
નવરાવિયા, પછે પ્રીતમ માંહી પધરાવિયાજીરે ॥ મારે
આજ૦ ૧ ॥ મેં તો ભોજન જમાડ્યાં ભાત ભાતનાં,
વાલે આપ્યાં તે સુખ એકાંતનાંજીરે ॥ મારે આજ૦ ૨ ॥
પેલું પરકયું હતું તે વેણે પળ્યા, વાલો હેતે કરીને મુજને
મળ્યાજીરે ॥ મારે આજ૦ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે આજની
ધન્ય ધડી, મારો વાલોજી પધાર્યાં સેજડીજીરે ॥ મારે
આજ૦ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

મેંતો સગપણ કીધું રે કે શામળીયા સાથે, માવાનું
મેણું રે, કે લીધું છે માથે ॥ ૧ ॥ તન મન ધન સર્વે રે કે
મિથ્યા ધારીને, વરી મગન થઈને રે, કે કુંજવિહારીને ॥ ૨ ॥
તુચ્છ જાણી સર્વે રે, કે લજ્જા ત્યાગીને, મોહનનું મેણું
રે, કે લીધું માગીને ॥ ૩ ॥ દુરમતિ દુરજનિયાં રે, કે
કહીને શું કરશે; પોતાને પાપે રે, કે બળી બળીને મરશે

॥૪॥ મતવાલા સંગે રે, કે થઈ છું મતવાલી, માથાથી
 મોંઘા રે કે કીધા વનમાળી ॥૫॥ ખાંતે હું ખેલું રે, કે
 સુંદર વર સંગે, અલ્લાનંદ કહે રીઝી રે, કે રસિયાને સંગે
 ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૧ ॥

મારે મંદિર નાવોરે, કે મોહન શા માટે, શિર જાશે
 ઘોળ્યું રે, કે વાલમ તમ સાટે ॥ ૧ ॥ શું કરશે ઘોળ્યાં
 રે, કે જુઠાં સંસારી, ધરશોમાં શંકા રે, કે અનમાં
 ગીરધારી ॥ ૨ ॥ જગજીવન તમને રે, કે સાચા જાણીને,
 કોણ માને જગની રે, કે ખોટી વાણીને ॥૩॥ મારે મનડે
 ભાવ્યા રે, કે મોહન મરમાળા. સૌ માથાં જતાં રે, કે
 સોંધા છોગાળા ॥૪॥ તમ સાથે જોડી રે, કે સૌથી તોડીને,
 દુરજન શું કરશે રે, કે મુખડાં મોડીને ॥ ૫ ॥ શિર સાટે
 સમજી રે, કે બાંધ્યું છે ખેલું, અલ્લાનંદના વાલા રે, કે
 તમને કેમ મેલું ॥૬॥ ૫૬ ૨ ॥

સમજીને સાચો રે, કે હરિ તારો છોડો, મનમોહન
 મેલું રે, કે કેમ કરિને કેડો ॥ ૧ ॥ તમ સાથે અંધાણી
 રે, કે આવી પ્રીતલડી, બૂધર ભાગી છે રે, કે ભવની
 ભીતડલી ॥ ૨ ॥ પીયર સાસરિયું રે કે, સૌ લાગે

ખાઈ, મોહન તમ સાથે રે, કે મન માન્યું માઈ ॥ ૩ ॥
 નિશ્ચયની નોખત રે, કે વાલમ વાગી છે, તમ સાઈ
 જગની રે, કે લજ્જા ત્યાગી છે ॥ ૪ ॥ નટવર તમ
 સંગે રે, કે લાગ્યો છે નેહડો, ડોલરિયા ઘોળ્યો રે, કે
 તમ ઉપર દેહડો ॥ ૫ ॥ બ્રહ્માનંદના વાલા રે, કે વહાલ
 વધારોને; પોતાની બાણી રે, કે સેજ પધારોને ॥ ૬ ॥
 ॥ ૫૬ ૩ ॥

અવસર આવ્યો છે રે, કે તમને ભજવાનો, તનની
 ઉપાધિ રે, કે સર્વે તજવાનો ॥ ૧ ॥ ધાઈ નહિ માથે રે,
 કે ધણિ દેહધારીને, તમ ઉપર સર્વે રે, કે નાખું વારીને
 ॥ ૨ ॥ અવતાર ધર્યો છે રે, કે તમને વરવાને, કુળની
 મરબદા રે, કે ખોટી કરવાને ॥ ૩ ॥ અમૃત રસ મેલિરે,
 કે વિખ હું નહિ ચાખું, રસીયા તમ વિના રે, કે વહાણું
 નહિ રાખું ॥ ૪ ॥ શું કરશે મુજને રે, કે કુડાં લોકડિયાં,
 જગજીવન મારે રે, કે જીવડલે જડીયા ॥ ૫ ॥ બ્રહ્માનંદના
 વાલા રે, કે માં દેશે વિસારી, તન મન ધન સોંપી રે, કે
 થઈ રહી છું તારી ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી.

રે સગપણ હરિવરનું સાચું, બીજું સર્વે ક્ષણભંગુર
કાચું રે; સં રે સૌ સાથે પ્રીતિ ટાળી, રે ભાગ્યું મન
મિથ્યા ભાળી, છે વરના જેવા એક વનમાળી ॥ રે
સં ॥ ૧ ॥ રે ચિર નહિ આવરદા થોડી, રે તુચ્છ જાણી
આશા ત્રોડી, મેં જગના જીવન સાથે જોડી ॥ રે સં ॥
૨ ॥ રે ફેગટ ફેરા નવ ફરિયે, રે પરધર પાણી શું ભરિયે,
રે વરીએ તો નટવરને વરિયે, ॥ રે સં ॥ ૩ ॥ ભૂધર
ભેટ્યા ભય ભાગ્યો, રે સૌ સાથે તોડ્યો ધાગો, એ
રસિક રંગીલાથી રંગ લાગ્યો ॥ રે સં ॥ ૪ ॥ રે
એણું જાણીને સગપણ ક્રીધું, રે મેણું તો શિર ઉપર
લીધું, અલાનંદનું કારજ સીધું ॥ રે સં ॥ ૫ ॥
પદ ૧ ॥

રે લગની તો હરિવરથી લાગી, મેં તનધનની આશા
ત્યાગી ॥ રે લં ॥ રે વાત કહું મુણ સાહેલી, રે
બળીયોજ કીધા બેલી, માથું પેલું પાશંગમાં મેલી
॥ રે લં ॥ ૧ ॥ રે ન ડરું હું લોકતણી લાજે, રે શિર
ઉપર ગિરધર ગાજે, આ દેહ ધર્યો નટવર કાજે ॥ રે
લં ॥ ૨ ॥ રે શિરપર જો બીજો ધાડું, રે તો બગડે

જીવત માફં, હું જીતી બાજી તે કેમ હાફં ॥ રે લ૦ ॥
 ૩ ॥ રે હરિ વિના બીજીને વરણું, રે ગજ તજી ખર
 ચડીને ફરણું, એ જીવ્યાથી રૂડું મરણું ॥ રે લ૦ ॥
 ૪ ॥ રે મરજાજા જગની મેટી, રે બાંધી મેં તો પ્રેમ
 તણી પેટી, બ્રહ્માનંદનો વાલો ભેટી, ॥ રે લ૦ ॥ ૫ ॥
 ૫૬ ૨ ॥

રે શિરસાટે નટવરને વરિયે, રે પાછાં તે પગલાં નવ
 ભરિયે, ॥ રે શિ૦ ॥ રે અંતર દૃષ્ટિ કરી ધોળ્યું, રે
 હાપણુ ઝાઝું નવ ડોળ્યું, એ હરિ સાફ માથું ધોળ્યું,
 ॥ રે શિ૦ ॥ ૧ ॥ રે સમજ્યા વિના નવ નીસરિયે, રે
 રણુમધ્યે જઈને નવ દરીએ ત્યાં મુખપાણી રાખીને
 મરિયે, ॥ રે શિ૦ ॥ ૨ ॥ રે પ્રથમ ચડે શૂરો થઈને,
 રે ભાગે પાછો રણમાં જઈને, તે શું જીવે જીવું મુખ
 લઈને ॥ રે શિ૦ ॥ ૩ ॥ રે પહેલુંજ મનમાં ત્રેવડીએ,
 રે હોરે હોરે બુદ્ધિ નવ ચડિયે, જો ચડિયે તો કટકા થઈ
 પડિયે, ॥ રે શિ૦ ॥ ૪ ॥ રે રંગ સહિત હરિને રટિયે,
 રે હક વાગે પાછા નવ હટિયે, બ્રહ્માનંદ કે ત્યાં મરી મટિયે
 ॥ રે શિ૦ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

રે ધરિયા અંતર ગિરધારી, શું કરશે ધોળ્યાં હવે

સંસારી, ॥ રે ધ૦ ॥ રે હું કોઈની ન રહું ઝાલી, રે
 વાલાને થાવા વાલી, રે શિર કરમાં લઈને ચાલી, ॥ રે
 ધ૦ ॥ ૧ ॥ જેમ ગજ જાય બજારે ખુશી, રે શ્વાન મરે
 બહુ ભસી રે ભસી, તે હાથીને નહી શંકા કશી, ॥ રે
 ધ૦ ॥ ૨ ॥ રે બળવા ગઈ જ્યું સતી સાચી, રે રોમરોમ
 પીયા સંગ રાચી ॥ તે પડમાં જઈ ન વળે પાછી, ॥ રે
 ધ૦ ॥ ૩ ॥ રે જે પડથી પાછી આવે, રે લાજ તજ
 મન લલચાવે, તે સતી મટીને કુતી કાવે ॥ રે ધ૦ ॥ ૪ ॥
 રે બ્રહ્માનંદ એમ વિચારી, રે બીક સર્વે કાઢી બારી, રે
 મળિયા મોહન મુખકારી, ॥ રે ધ૦ ॥ ૫ ॥ પદ ૪ ॥

રાગ સોલા.

પ્યારા વનશ્યામ, પુરણ કામ, રે આવો ઓરા,
 ખોસું માથે તોરા, મારા રાજ ॥ ૧ ॥ ધર્મ કુમાર,
 જાડિં બલિહાર, રે લાગે પ્યારી, મુરતી તમારી, મારા
 રાજ ॥ ૨ ॥ નખ શીખ જોડિં, ચીતડું પરોડિં, રે ચરણામેં,
 કડું પરણામ, મારા રાજ ॥ ૩ ॥ ઉર્ધ્વ રેખા રૂડી,
 અંત સમે મુડી, રે નખ માંહી, ચીહ્ન મુખદાઢ, મારા
 રાજ ॥ ૪ ॥ જોઈ પ્રેમાનંદ, આનંદ કંદ, રે નખમણી,
 શોભા જગ તણી, મારા રાજ ॥ ૫ ॥ પદ ૧ ॥

કૃષ્ણ શ્રી હરી, ઉભા રહોને જરી, રે નેણાં આગે,
 મન માફ લાગે, મારા રાજ ॥ ૧ ॥ જોડે કણા
 ઘુંટી, પીંડી સાથળ ડુંટી, રે શ્યામ કટી, જાયે દુઃખ
 મટી, મારા રાજ ॥ ૨ ॥ ઉઠર નીરખી, કરે માંહી
 બકી, રે વળી વળી, નીરખું ત્રીવળી, મારા રાજ ॥
 ૩ ॥ હૃદય વિશાળ, માંહી મોતી માળ, રે અતિ શોભે,
 જોઈ મન લોભે, મારા રાજ ॥ ૪ ॥ જોવા છાપ
 ચિહ્ન, પ્રેમાનંદ દીન, રે સ્તન શ્યામ, અતી સુખ ધામ,
 ॥ મારા રાજ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

નારાયણ નામ, રટું આઠો જામ, રે મારા સ્વામી,
 અંતરજામી, મારા રાજ ॥ ૧ ॥ શોભાના ભંડાર,
 જોડે બસીહાર, રે ભુજ જોઈ, મન રહું મોહી, મારા
 રાજ ॥ ૨ ॥ અભય ઉદાર, ચિહ્ન તે અપાર, રે જોઈ
 બળ, જનમ સફળ, મારા રાજ ॥ ૩ ॥ કરી કર
 સમ, ઓધાર્યા અધમ, રે માથે મેલી, ચાંપ્યા મેં
 સાહેલી, મારા રાજ ॥ ૪ ॥ રાતી હથેળીમાં, રેખા
 સુખ સીમા, રે નખ ચંદ, નિરખે પ્રેમાનંદ, મારા
 રાજ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

નમું કર જોડી, બુદ્ધિ છે થોડી, રે શું ગાવું, પાર

ન પાવું, મારા રાજ ॥ ૧ ॥ જોઈ કંબુકંઠે, મહન
અટંટ, રે થયો દીન, પરમ પ્રવીન, મારા રાજ ॥
૨ ॥ વહન વિલોહી, ભક્ત જન કોકી, રે જોઈ પુલ્યા,
તન શુધ ભુલ્યા, મારા રાજ ॥ ૩ ॥ ચંદ્રનો પ્રકાશ,
શશી મુખ હાસ, રે કુંદ કળી, દંતની આવળી, મારા
રાજ ॥ ૪ ॥ અધર પ્રવાળ, રૂપની જળ, રે નાની રેખે,
પ્રેમાનંદ દેખે, મારા રાજ ॥ ૫ ॥ પદ ૪ ॥

મળ્યા ભક્ત ટોળે, જમણે કપોળે, રે તીલ જોવા,
ચીતમાં પરોવા, મારા રાજ ॥ ૧ ॥ નાસિકા નમણી,
સીમા શોભાતણી, રે અણીયાળાં, નેણાં મરમાળાં,
મારા રાજ ॥ ૨ ॥ નેણું ને આળે, બ્રહ્મટી ઉલાળે, રે
ઘેલાં કીધાં, ચિત્ત ચોરી લીધાં, મારા રાજ ॥ ૩ ॥ ભાલ
વિશાળ, તિલક રસાળ, રે કેસરનું, શોભે હરિવરનું,
મારા રાજ ॥ ૪ ॥ શિખા છબીદાર, નીરખે વારંવાર, રે
એક મન, પ્રેમાનંદ ધન્ય, મારા રાજ ॥ ૫ ॥ પદ ૫ ॥

પદ રાગ ગરબી.

ભજે ભાવ શું અખંડ જપમાળા રે, માળા ટાળે
છે મન કેરા આળા રે ॥ ૧ ॥ હરિનું એકએક અંગ ઉર
ધારે રે, સ્વામિનારાયણ નામ ઉચારે રે ॥ ૨ ॥

જપેા જુગલ ચરણ સુખકારી રે, ઉર્ધ્વ રેખાદિક ચિહ્ન
 સંભારી રે ॥ ૩ ॥ દશ આંગલીની માળા દશ જાણે રે,
 કણા જુગલની જુગલ પ્રમાણે રે ॥ ૪ ॥ પાની જુગલ
 ગુલક જુગ શોભે રે, માળા ચાર ફેરી જનમન લોભે રે
 ॥ ૫ ॥ જંઘા જુગને જનુ જુગ વદે રે, માળા ચાર
 ફેરી સંત આનદે રે ॥ ૬ ॥ ઉડ જુગલની માળા જુગ
 ફેરે રે, નાભિ વર્તુલ સમાન પ્રીતે હેરે રે ॥ ૭ ॥ નાભિ
 ઉદર જુગલ સ્તન જોઈ રે, માળા ચાર ફેરી રહે જન
 મોહી રે ॥ ૮ ॥ જુજ જુગલ હરિના સુખકારી રે, માળા
 ફેરી જય દાસ બલહારી રે ॥ ૯ ॥ કર આંગળીની
 માળા દશ કાવે રે, જોતાં ભક્તને આનંદ ઉપજવે રે
 ॥ ૧૦ ॥ કંઠ ચિબુકની માળા જુગ ફેરી રે, સુખપંકજ
 ઉમંગે રહે હેરી રે ॥ ૧૧ ॥ મુખ નાસિકા જુગલ દગ
 હેરે રે, માળા ચાર ચારે અંગ જોઈ ફેરે રે, ॥ ૧૨ ॥
 કાને કુંડલ વાજાને જુગ કાવે રે, ફેરી માળા ઉભે દાસ
 મન ભાવે રે ॥ ૧૩ ॥ જોતાં જુગલ શ્રુટી ડરે કાળ રે,
 પ્રેમે જોઈ દાસ જપે જુગ માળ રે ॥ ૧૪ ॥ ભાલ
 તિલક સહિત વહાલું લાગે રે, જપે માળા એક દાસ
 અનુરાગે રે ॥ ૧૫ ॥ માથે પાદ તોરા સહિત રૂપાળીરે
 ફેરે માળા જન જુવે વનમાળી રે ॥ ૧૬ ॥ એવી રીતે

થઈ માલિકા પચાસ રે, જપે જન્મ મરણ કરે નાશ રે
 ॥ ૧૭ ॥ સ્વામિનારાયણ દેવે માળા દીધી રે, પ્રેમે
 સુકતાનદે ઉર ધારી લીધી રે ॥ ૧૮ ॥ પદ ૧ ॥

પદ રાગ ગરબી.

વંદું સહજનંદ રસરૂપ, અનુપમ સારને રે
 લોલ ॥ જેને લજતાં છૂટે ફંદ, કરે ભવપારને રે
 લોલ ॥ ૧ ॥ સમરૂં પ્રગટરૂપ મુખધામ, અનુપમ
 નામને રે લોલ ॥ જેને ભવ બ્રહ્માદિક દેવ, ભજે
 તજ કામને રે લોલ ॥ ૨ ॥ જે હરિ અક્ષર બ્રહ્મ
 આધાર, પાર કોઈ નવ લહે રે લોલ ॥ જેને શેષ
 સહસ્ર મુખ ગાય, નિગમ નેતી કહે રે લોલ ॥ ૩ ॥
 વર્ણુવું સુંદર રૂપ અનુપ, જુગલ ચરણે નમી રે લોલ ॥
 નખશિખ પ્રેમસખીના નાથ રહો ઉરમાં રમી રે
 લોલ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

આવો મારા મોહન મીઠડા લાલ, કે જેઉં તારી
 મૂર્તિ રે લોલ ॥ જતન કરી રાખું રસીયા રાજ,
 વિસારું નહિ ઉરથી રે લોલ ॥ ૧ ॥ મન મારું મોયું
 મોહનલાલ, પાધડલીની ભાતમાં રે લોલ ॥ આવો
 ઓરા છોગલાં ખોમું છેલ, ખાંતીલા જેઉં ખાંતમાં રે

લોલ ॥ ૨ ॥ વાલા તારૂં ઝળકે મુંદર લાલ, તિલક
 રૂડાં કર્યાં રે લોલ ॥ વાલા તારા વામ કરણમાં તીલ,
 તેણે મનડાં હર્યાં રે લોલ ॥ ૩ ॥ વાલા તારી બ્રહ્મીને
 બાણે શામ, કાળજ મારાં કોરીયાં રે લોલ ॥ નેણે
 તારે પ્રેમસખીના નાથ કે ચિત્ત મારાં ચોરીયાં રે
 લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

વાલા મુને વશ કીધી વ્રજરાજ, વાલમ તારા
 વાલમાં રે લોલ ॥ મન માડું તલખે જોવા કાજ,
 ટીબકડી છે ગાલમાં રે લોલ ॥ ૧ ॥ વાલા તારી
 નાસિકા નમણી નાથ, અધરબિંબ લાલ છે રે લોલ ॥
 છેલા મારા પ્રાણ કડું કુરબાન, જોયા જોવી ચાલ છે રે
 લોલ ॥ ૩ ॥ વાલા તારા હંત દાડમનાં બીજ, ચતુરાઈ
 આવતાં રે લોલ ॥ વાલા મારા પ્રાણ હરો છો નાથ, મીઠું
 મીઠું ગાવતાં રે લોલ ॥ ૪ ॥ વાલા તારે હસવે હરાણું
 ચિત્ત, બીજું હવે નવ ગમે રે લોલ ॥ મન માડું પ્રેમ-
 સખીના નાથ, કે તમ કેડે ભમે રે લોલ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

રસીયા જોઈ રૂપાળીકેટ, રૂડી રેખાવળીરે લોલ ॥
 વાલા માડું મનડું મળવા ચાચ, કે જાય ચિતડું ચળી
 રે લોલ ॥ ૧ ॥ વાલા તારી જમણી ભુજને પાસ, રૂડા
 તીલ ચાર છે રે લોલ ॥ વાલા તારા કંઠ વચ્ચે
 તીલ એક, અનુપમ સાર છે રે લોલ ॥ ૨ ॥ વાલા

તારા ઉરમાં વીનગુણ હાર, જોઈ નેણું ઠરે રે લોલ ॥
 વાલા તે તો જાણે પ્રેમી જન જોઈને નિત ધ્યાન ધરે રે
 લોલ ॥ ૩ ॥ રસીયા જોઈ તંમાઈ રૂપ, રસિક જન
 ઘેલડા રે લોલ ॥ આવો વાલા પ્રેમસખીના નાથ, સુંદર
 વર છેલડા રે લોલ ॥ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

વાલા તારી ભુજ ભુગલ જગદીશ, જોઈને જાઉં
 વારણે રે લોલ ॥ કરનાં લટકાં કરતા લાલ આવોને
 મારે ખારણે રે લોલ ॥ ૧ ॥ વાલા તારી આંગળીયુંની
 રેખા, નખમણિ જોઈને રે લોલ ॥ વાલા મારા
 ચિત્તમાં રાખું ચોરી, કહું નહિ કોઈને રે લોલ
 ॥ ૨ ॥ વાલા તારા ઉરમાં અનુપમ છાપ, જોવાને જીવ
 આકળો રે લોલ ॥ વાલા મારે હૈડે હરખ ન માય,
 જાણું જે હમણાં મળો રે લોલ ॥ ૩ ॥ વાલા તાઈ
 ઉદર અતિ રસરૂપ, શીતળ સદા નાથજી રે લોલ ॥
 આવો વાલા પ્રેમસખીના પ્રાણ, મળું ભરી બાથ જી
 રે લોલ ॥ ૪ ॥ પદ ૫ ॥

વાલા તારી મૂર્તિ અતિ રસરૂપ, રસિક જોઈને જીવે
 રે લોલ ॥ વાલા એ રસના આખણહાર છાશ તે નવ
 પીએ રે લોલ ॥ ૧ ॥ વાલા મારે મુખ સંપત તમે
 શ્યામ, મોહન મન ભાવતા રે લોલ ॥ આવો મારે

મંદિર જીવનપ્રાણ, હસીને બોલાવતા રે લોલ ॥ ૨ ॥
 વાલા તારૂં રૂપ અનુપમ ગૌર, મૂર્તિ મનમાં ગમે રે
 લોલ ॥ વાલા તારૂં જોખન જોવા કાજ, કે ચિત્ત ચરણે
 નમે રે લોલ ॥ ૩ ॥ આવો મારા રસીયા રાજીવ નેણુ,
 મરમ કરી બોલતા રે લોલ ॥ આવો વાલા પ્રેમસખીના
 સેણુ, મંદિર મારે ડોલતા રે લોલ ૪ ॥ ૫૬ ૬ ॥

વાલા તારૂં રૂપ અનુપમ નાથ, ઉદર શોભા ધણી
 રે લોલ ॥ ત્રિવળી જોડે મુંઠર છેલ, આવોને ચોરા
 અમ ભણી રે લોલ ॥ ૧ ॥ વાલા તારી નાલિ નૌતમ
 રૂપ, ઉંડી અતિ ગોળ છે રે લોલ ॥ કટિલંક જોધને
 જાદવરાય, કે મન રંગચોળ છે રે લોલ ॥ ૨ ॥ વાલા
 તારી જંઘા જુગલની શોભા, મનમાં જોઈ રહું રે
 લોલ ॥ વાલા નિત નિરખું પિંડી ને પાની, કોધને નવ
 કહું રે લોલ ॥ ૩ ॥ વાલા તારા ચરણ કમળનું બ્યાન,
 ધરૂં અતિ હેતમાં રે લોલ ॥ આવો વાલા પ્રેમસખીના
 નાથ, રાખું મારા ચિત્તમાં રે લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૭ ॥

વાલા તારાં જુગલ ચરણુરસરૂપ, વખાણું વાલમા
 રે લોલ ॥ વાલા અતિ કોમળ અરણુ રસાળ, ચોરે ચિત્ત
 આલમાં રે લોલ ॥ ૧ ॥ વાલા તારે જમણે અંગુઠે
 તીલ, કે નખમાં ચિહ્ન છે રે લોલ ॥ વાલા છેલી

આંગળીએ તિલ એક, જોવાને મન દીન છે રે લોલ
 ॥ ૨ ॥ વાલા તારા નખની અરૂણતા જોઈને, શશિકળા
 ક્ષીણુ છે રે લોલ ॥ વાલા રસચોર ચકોર જે ભક્ત,
 જોવાને પરવિણુ છે રે લોલ ॥ ૩ ॥ વાલા તારી ઉર્ધ્વ
 રેખામાં ચિત્ત, રહો કરી વાસને રે લોલ ॥ માગે પ્રેમ-
 સખી કર જોડી, દેજો દાન દાસને રે લોલ ૪ ॥ ૫૬ ૮ ॥

રાગ ગરબી.

ગદ્ગદી ગદ્ગદી ભરવા નીર, સૈયરના સંગમાં રે
 લોલ, રમતા દીકા શ્યામ સુન્દર, રંગીલો રંગમાં રે
 લોલ ॥ ૧ ॥ જોયું રસીયાજનું રૂપ, અલૌકિક આજનું
 રે લોલ, જાણે શરદ પુનમનો ચંદ્ર, વહન વ્રજરાજનું રે
 લોલ ॥ ૨ ॥ સન્મુખ આવે ગજગતિ ચાલ, કે અંગ
 મરોડતા રે લોલ; રસીયો નેણું સાથે નેણું, કે જોરે
 જોડતા રે લોલ ॥ ૩ ॥ નાખી બ્રહ્માનંદને નાથ, અચા-
 નક આંખડી રે લોલ; મારા ચિત્તમાં લાગી ચોટ, કે
 ધાયલ થઈ પડી રે લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રૂડી કેસર કેરી આડ, મનોહર ભાલમાં રે લોલ;
 ચોર્યા વ્રજનારીનાં ચિત્ત, ચટકતી ચાલમાં રે લોલ
 ॥ ૧ ॥ શોભે નટવરજીને સંગ, મનોહર મંડળી રે લોલ;

કરે છે જમુના તીરે ખેલ, સખા સરવે મળી રે લોલ
 ॥ ૨ ॥ હેલી મારાં લોચન પામ્યાં લોલ, કે નીરખી
 નાથને રે લોલ; કીધાં સુખડામાં ગુલતાન, ગોપીજન
 સાથને રે લોલ ॥ ૩ ॥ જોતા આડી નજરે જોર, કે
 કાંઈક કોરાખતાં રે લોલ; શોભે પ્રહ્લાનંદ કે ચોટ, નય-
 નની નાખતાં રે લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

હેલી મારે મંદિરીયે મોરાર, પધાર્યા પ્રીત ધરી રે
 લોલ, રસીયે ખોલાવી ગ્રહી ખાંચ, કે રસની રીતથી રે
 લોલ ॥ ૧ ॥ સુંદર છોગાં મેઘ્યાં શીશ, કલંગી શોભણી
 રે લોલ; પહેર્યા પુલડા કેરા હાર, અલૌકિક છબી બની
 રે લોલ ॥ ૨ ॥ અતિશય આનંદ વાઘ્યો અંગ, થઈ
 રંગ રેલડી રે લોલ; આવી અલખેલાને સાથ, બંધાણી
 ખેલડી રે લોલ ॥ ૩ ॥ સજની આમાસામા આજ,
 અધર રસ પીધલા રે લોલ; નિરખી પ્રહ્લાનંદનો નાથ,
 કે ઉર પર લીધલા રે લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

હેલી હું તો સંધ્યા ટાણે આજ, ઉભીંતી ધર
 ખારણે રે લોલ; રસીયો છેલ છબીલો શ્યામ, કે જોવા
 કારણે રે લોલ ॥ ૧ ॥ આવે ગાયું કેડે નાથ, અલૌ-
 કિક ગાવતા રે લોલ; ઘેરી મોરલડીને સાદ, કે ઘેન
 ખોલાવતા રે લોલ ॥ ૨ ॥ પહેરી વનમાળા વ્રજરાજ,

કુંડળીયાં કાનમાં રે લોલ; જોઈ માઈ મનડું પામ્યું
મોહ, સલુણા વાનમાં રે લોલ ॥ ૩ ॥ બાણી મુજને
આડી મીટ, કે હેતે હેરતા રે લોલ, ચાલ્યા પ્રહાનંદનો
નાથ, કમલ કર ફેરતા રે લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

સર્વ હરીજનોએ ધીમેથી સ્વામીનારાયણના નામની ધુન ઉચે
સ્વરેથી અને તાળીઓ પાડીને ૨૦ મીનીટ કરવી.

રાગ ગરબી.

સજની શ્રીજી મુજને સાંભરિયા રે, હૈડે હરખ રહ્યો
ઉભરાય ॥ સજની૦ ॥ નેણે આંસુની ધારા વહે રે,
વિરહે મનડું વ્યાકુળ થાય ॥ સજની૦ ૧ ॥ સુંદર
મુર્તિ શ્રી મહારાજની રે, સુંદર કમળ સરીખાં નેણુ
॥ સજની૦ ॥ સુંદર કરતા લટકાં હાથનાં રે, સુંદર
અમૃત સરખાં વેણુ ॥ સજની૦ ૨ ॥ શી કહું શોભા
અંગે અંગ તણી રે, નીરખી લાજે કોટિક કાળ ॥
॥ સજની૦ ॥ હસતા હસતા હેત વધારતા રે, એવા
મુખનિધિ શ્રીધનશ્યામ ॥ સજની૦ ૩ ॥ સદા ચેતાંબર
શ્રીજી ધારતા રે, અંબર જરકશીયા કોઈવાર ॥ સજની૦ ॥
ગુચ્છ કલંગી તોરા ખોસતા રે, ગજરા બાળુ ગુલાબી
હાર ॥ સજની૦ ૪ ॥ એ છબી જોવા તલખે આંખડી રે,

મધુરાં વચન સાંભળવા કાન ॥ સજનીં ॥ એ હરિ
મળવાનેહૈડું તપેરે, પ્રેમાનંદના જીવનપ્રાણ ॥ સજનીં
॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

મનડું શ્રૂતિમાં વળગી રહ્યું રે, ચિંતવન કરવા
ચિત્ત આતુર ॥ મનડું ૦ ॥ તરુણ મનોહર શ્રૂતિ
નાથની રે, રાજીવ લોચન જોખન પૂર ॥ મનડું ૦ ૧ ॥
સોળે ચિહ્ન સહિત અતિ શોભતી રે, મુંઠર ચરણ
કમળની જોડ ॥ મનડું ૦ ॥ હળવી રહીને હેતે ચાંપતી
રે, ક્યારે હવે પુરશે મનના કોડ ॥ મનડું ૦ ૨ ॥ પીંડી
જાનુ નિત્યે નીરખતી રે, રૂડા સાથળ ચિહ્ન સહિત
॥ મનડું ૦ ॥ શ્યામ કટિ જોઈ જાહવરાયની રે, નીત
નીત નૌતમ ઉપજે પ્રીત ॥ મનડું ૦ ૩ ॥ ઉંડી નાભી
કમળ સરીખડી રે, ત્રીવળી નીરખી ઉદરમાંય ॥ મનડું ૦ ૪ ॥
છાતી ઉપડતી અતિ ઓપતી રે, હવે ક્યારે ભુજ ગ્રહી
બાથ ભરાય ॥ મનડું ૦ ૪ ॥ મુખની શોભા જોઈ મહા-
રાજની રે, લાજે પંકજ પૂરણ ચંદ ॥ મનડું ૦ ૫ ॥
નાશા નેણ શ્રૂહ જોઈ ભાલને, જાય બલહારી પ્રેમાનંદ
॥ મનડું ૦ ૫ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સજની નિમખ ન વીસરે નાથજી રે, નીત નવા
તરુણપણના ખેલ ॥ સજનીં ॥ આ ઓસરીએ

આવી યેસતા રે, આ ઢોલીડે નટવર હેલ ॥ સજનીં ॥
 ॥ ૧ ॥ આ તકીયો તે વાંસે મેલતા રે, આ માળા
 ફેરવતા શ્યામ ॥ સજનીં ॥ ગાતા ગોઠીડાના સાથમાં
 રે, ઘેરે સાહે પૂરણુ કામ ॥ સજનીં ૨ ॥ આ મોજ-
 ડીયું વાલો પેરતા રે, આ છડી લેતા કર વર માંય
 ॥ સજનીં ॥ આ પાદુકા પહેરી આવતા રે, મારે
 મંદિર મુનિના રાય ॥ સજનીં ૩ ॥ આ ફળીયામાં
 ઘોડી ફેરવતા રે, માણુકી મતવાલી મહારાજ ॥ સજનીં ૪ ॥
 સંતની સભા કરી આંહી યેસતા રે, શ્રી હરિ સુરનર
 મુનિ શિરતાજ ॥ સજનીં ૪ ॥ કીર્તન મુનિ વરને
 ગવરાવતા રે, ભેળા ગાતા શ્રી વ્રજચંદ ॥ સજનીં ॥
 એવા ધર્મકુંવર હરિ ઉપરે રે, તન મન વારી પ્રેમાનંદ
 ॥ સજનીં ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

લટકાં લટકાળા ધનશ્યામનાં રે, ખટકે ઉંડાં અંતર
 માંય ॥ લટકાં ॥ પ્રીત કરી મુજને યોદ્ધાવતા રે, તે
 સંભારી બહુ દુઃખ થાય ॥ લટકાં ૧ ॥ આ સજ્યા
 તે શ્રી મહારાજની રે, આ બાજેડે યેસતા લાલ ॥
 ॥ લટકાં ॥ આ ઠેકાણે નાતા નટવરજી રે, લૂતા અંગ
 કર લઈ રૂમાલ ॥ લટકાં ૨ ॥ આ ઠેકાણે જમવા
 યેસતા રે, જમતા વિધ વિધનાં પકવાન ॥ લટકાં ॥

સુંદર શાક કરી વંતાકનાં રે, જમીને દેતા પ્રસાદી કાન
 ॥ લટકાં ૩ ॥ આ ખળખળીએ નાતા નાથજી રે,
 નાહીને હરિ જન મુનિ લઈ સાથ ॥ લટકાં ૦ ॥ આવતા
 માણેકચોકમાં મલપતા રે, પુરજન થાતાં જોઈ સનાથ
 ॥ લટકાં ૪ ॥ વાલો બેસતા જઈ પુલ્યાગમાં રે,
 પેરતા ગજરા ગુલાબી હાર ॥ લટકાં ૦ ॥ જેમ જેમ
 સાંભરે તેમ થાય વેદના રે, પ્રેમાનંદના પ્રાણુ આધાર
 ॥ લટકાં ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

શોભા શી કહું રે રૂડી, વરણન કરતાં જય ચીત છુડી;
 હરિવર જોયારે રંગમાં, મોહી હુંતો રસીયાજીના અંગમાં. ૧
 ઉદર અનુપમરે નીરખી, ઉપમા પીપળ પાનના સરખી;
 ત્રીવળી સુંદરે શોભે, જોઈ જોઈ ચિતડાં મારાં લોભે. ૨
 નાભિ ઉડીરે રૂપાળી, બ્રહ્મા બેસે ત્યાં આસન વાળી;
 કટિલક જોઈનેરે મનમાં, મૃગપતિ લાજી રહ્યો મહાવનમાં. ૩
 હરિએ ઉપવીતરે ધારી, મુનિના મનને આનંદકારી;
 નીરખી આનંદરે પામી, આવા રૂડા પ્રેમસખીના સ્વામી. ૪ ૫૬ ૧
 હરિને નીરખ્યારે નેણે, વહાલાને વરણવું સુંદર વેણે;
 સ્થામ શરીરેરે શોભે, અમ્મન બાહુ ચિતડાં લોભે. ૧
 મુરતી ઉચીરે વખાણું, સવાચોસઠ તસુ પરમાણું;
 સુંદર શોભેરે શરીરે, પીત પટ પહેર્યાં છે બલવીરે. ૨
 ઘેરે સાદેરે ગાળે, સાંભળી મેઘનગારાં લાળે;
 હસતા આવેરે પાસે, કેસર સરખો સુગંધ શ્વાસે. ૩

- કોતુહલનારે ભરિયા, ભેગકળાના પૂરણુ દરીયા;
 બલવિલાનારે સ્વામી, આવા રૂડા પ્રેમસખી વર પામી. ૪૫૬ ૨
- રંગનો ભીનોરે જોઈ, હરિના જુગલ ચરણપર મોહી;
 સાથળ રૂડરે જુવા, નીરખી મનમાં રાખ્યા જેવા. ૧
- ગોળ છે જાડારે સ્વરૂપે, ઉપમા કદળી ચંભની ઓપે;
 શોભિત શોભારે ધામ, વજવનિતાના પૂરણુ કામ. ૨
- સુંદર શોભેરે જાનુ, નીરખી ધન્ય ભાગ્ય કરી માનું;
 જંઘા જુગલનેરે નીરખી, ચંદન ચરચી મનમાં હરખી. ૩
- ધુંટી અનુપમરે પાની, નીરખી મનમાં રાખું છાની;
 એ પદ ઉરમાંરે ધારી, પૂજી પ્રેમસખી બલિહારી. ૪૫૬ ૩
- ચરણ હરિનારે શોભે, જોઈ જોઈ મુનિ મન મધુકર લોભે;
 છખી અલૌકિકરે ન્યારી, સોળે ચિહ્ન તણી બલિહારી. ૧
- મચ્છ તે મહાસુખરે આપે, ત્રિકોણુ ઔપદ દુખડાં કાપે;
 કલશ ધનુષનેરે ધારે, વ્યામ તે તાપ હયાના કારે. ૨
- અર્ધ અંદ્ર ઉચ્ચારે ભારી, સ્વસ્તી અષ્ટકોણુ ગંગલકારી;
 જવને જાંઘુરે વિરાજે, વજ્ર પ્વજ્ર અંકુશ અતિ છાજે. ૩
- અંકુજ શોભારે સારી, લાગે ઉર્ધ્વ રેખા અતિ પ્યારી;
 શુક જેવા જોગીરે વિચારે, નિત્ય ઉઠી પ્રેમસખી ઉર ધારે. ૪૫૬ ૪
- એ ચરણનારે ભોગી, સિવ સનકાદિક શુક જેવા જોગી;
 મનમાં વિચારેરે પ્રીતે, તેણે કરી કામાદિક રીપુ જીતે. ૧
- ધ્યાનમાં નખમણુરે દેખે, ગ્રીણી આંગળિયુંની રેખે;
 જોઈ ચિહ્ન જમણુરે અંચુઠે, ખીજે નવ રાયે ભામે જુઠે. ૨
- ઋષિગણુ પૂજેરે આનંદે, ભવ બલ્યાદિક નિત્ય ઉઠી વદે;
 શેષ સંભારેરે મનમાં, પૂજે ગોવાળ વૃંદાવનમાં. ૩
- કુચને કુમકુમરે સમારી, ઉરપર રાખે વજની નારી;
 ઉપનિષદનેરે સાર, પ્રેમસખી કરી રાખે ઉર હાર. ૪૫૬ ૫

- સુંદર શોભેરે રસીયો, વહાલો મારા હૃદયકમળમાં વસીયો;
રૂપ અલૌકિકરે જોઇ, ઉપમા તોલે નાવે કાઇ. ૧
- નિત ઉઠી નારદરે આવે, શેષ સહસ્ર મુખ પાર ન પાવે;
શ્રી નારાયણરે સ્વામી, હુંતો એ જોઇને આનંદ પામી. ૨
- નખશીખ શોભારે વખાણી, સુફળ કરંછું મારી વાણી;
અંગોઅંગનેરે ગાવું, હવે હું પાછી ભવમાં નાવું. ૩
- હવે હુંતો અછછુંરે માતી, હરિના ગુણસાગરમાં નહાતી;
વહાલે અને ઝાલીરે હાથે, રસીયે પ્રેમસખીને નાથે. ૪ પદ ૬

એકાદશીમાહાત્મ્ય.

દશમને દિવસે સર્વ આયત્મ્યા પછી ઉંચે આસને બેસીને
સર્વ વિધિના જાણુનાર પ્રસન્ન મુખવાળા સહજનંદ સ્વામીએ પોતાના
હરિભક્તોને કહ્યું કે:—

સર્વ સાધુઓ, હરિભક્તો તથા બાધુઓ ! મારાં વચનો સાંભળો
હું તમારા સર્વનો ગુરુ છું માટે તમારા હિતની વાત કરું છું; જે—
આવતી કાલે પ્રબોધની એકાદશી છે માટે અમારા સર્વ આશ્રિતોએ
એકાદશીનું વ્રત કરવું, કેમકે પુરુષોત્તમ જે શ્રીકૃષ્ણ તે અમારા ઇષ્ટ-
દેવ છે અને એકાદશી એ તેમનું વ્રત છે માટે સૌએ તે વ્રત જતન
કરીને કરવું; જે મૂર્ખ માણસ એકાદશીનો ઉપવાસ ન કરે તે રૌરવ
નામના અંધારા નરકકુંડમાં પડે છે; અને બ્રહ્મહત્યાદિક સર્વ પાપો
એકાદશીને દિવસે અજ ભેગાં રહે છે, તેથી એ બધાં પાપો એકાદ-
શીને દિવસે અજ ખાનાર માણસને વળગે છે. તેમજ માખાપ અને
ગુરુની હત્યાનું પાપ પણ લાગે છે, દર મહિને એ એકાદશી આવે
છે તે દિવસોમાં જે અજ ખાય તેને દરેક કાળીયે આખી પૃથ્વીનું
પાપ લાગે છે; અને બ્રહ્મહત્યાદિક સર્વ પાપના નિવારણનો ઉપાય
અણપુરુષોએ શાસ્ત્રમાં કહ્યો છે પણ એકાદશીને દિવસે અજ ખાનાર

મનુષ્યના પાપનું નિવારણ નથી કહ્યું; વળી આ લોકમાં જે મનુષ્ય દારૂ પીએ તે પીનારો એકલો નરકમાં પડે છે પણ એકાદશીના દિવસે અજ ખાનાર મનુષ્ય તેના પિતૃ સહિત નરકમાં પડે છે; માટે ભગવાનનાં ભક્ત જે પુરુષ તથા સ્ત્રીઓ તે સઘળાંએ બધી એકાદશીઓ કરવી અને તેમાં અંધારીઆ અજવાળીઆની એકાદશીઓ સરખી છે કોઇ અધિક ન્યૂન નથી.

આઠ વર્ષથી ઉપર અને એંશી વર્ષની અંદરની ઉમ્મરનાં સર્વ મનુષ્યોએ બંને પખવાડીઆની એકાદશીઓ કરવી; તે પ્લહચારી, ગૃહસ્થ, વાનપ્રસ્થ તથા સંન્યાસી સાએ તથા સૌ સ્ત્રીઓએ એકાદશીનું વ્રત કરવું, અને વિધવા સ્ત્રી જે એકાદશીને દિવસે અજ ખાય તો તેનું સઘળું પુણ્ય નાશ થઇ જાય છે તથા તેને દિવસ દિવસ પ્રત્યે પ્લહહત્યાનું પાપ લાગે છે; એકાદશીને દિવસે દરેક મનુષ્યે ઇંદ્રિયોને નિયમમાં રાખી ઉપવાસ કરીને મધુસૂદન એવા ભગવાનની પૂજા કરવી; અને ભગવાનની કથા કરતાં સાંભળતાં રાત્રિએ જાગરણ કરવું, જેમ શરદ ઋતુ જળના મેલનો નાશ કરે છે તેમ ઉપર પ્રમાણે વ્રત કરનાર મનુષ્ય સર્વ પાપનો નાશ કરી નાખે છે; અને એકાદશીના વ્રત રૂપી અગ્નિએ કરીને સો જન્મનાં કરેલાં પાપો બળીને ભસ્મ થઇ જાય છે, એકાદશીનું વ્રત જેવું પાપને નાશ કરનાર છે તેવું બીજું મનુષ્યના પાપને ટાળનાર કોઇ નથી; એકાદશીનું શુભ વ્રત મનુષ્ય ન કરે ત્યાં સુધીજ તેના દેહમાં પાપ રહે છે પણ વ્રત કર્યા પછી રહેતું નથી; ચંદ્ર અને સૂર્યના ગ્રહણ વખતે કુરૂક્ષેત્રમાં ગૌદાનનું જેટલું પુણ્ય થાય છે તેટલું એકાદશીના એક ઉપવાસથી થાય છે; અને એકલાખ ધન સ્ત્રીના ત્યાગી સાઠ હજાર વર્ષ સુધી ઘેર જમે તેના જેટલું પુણ્ય પોતાના ધર્મમાં દૈ નિષાવાળા ભગવાનના આશ્રિત મનુષ્યને એક એકાદશીના વ્રતથી થાય છે; અને હજાર અશ્વમેધ યજ્ઞનું અને સો રાજસૂય યજ્ઞનું પુણ્ય એક એકાદશીના પુણ્યના સોળમા ભાગની બરાબર પણ થતું નથી; અને

અગિયાર ઇંદ્રિયોથી પૂર્વે કરેલાં સર્વ પાપો એકાદશીના ઉપવાસથી નાશ પામે છે; અને એકાદશી જેવું પાપને નાશ કરનાર બીજું કંઈ નથી, કેમકે રીસાધને કરેલી એકાદશી પણ જમપુરી દેખવા દેતી નથી; વળી એ એકાદશી સ્વર્ગ આપે છે, મોક્ષ આપે છે, શરીરના રોગનો નાશ કરે છે તથા પુત્ર, સ્ત્રી અને રાજ્ય એ સઘળું આપે એવી છે; અને એકાદશી સમાન ગંગા નથી, ગયા નથી, કાશી નથી, પુષ્કર નથી, કુરુક્ષેત્ર નથી, રેવા નથી, યમુના નથી તથા ચંદ્રલાગા પણ નથી ચાતી કારણકે એકાદશીનું વ્રત કરનાર મનુષ્ય શ્રમ કર્યાવિના પરમ મોક્ષ પામે છે: અને રાત્રિના જાગરણ સાથે એકાદશીનો ઉપવાસ કરીને પાપરહિત થયેલો મનુષ્ય ભગવાનના ધામને પામે છે, વળી તે મનુષ્ય માતાની, પિતાની, સ્ત્રીની અને પોતાની દસદસ પેઢીઓ મળી ચાળીશ પેઢીઓનો મોક્ષ કરે છે; અને એકાદશી કલ્પવૃક્ષ તથા ચિંતામણિની પેઠે મનુષ્યના મનોરથ પૂરનારી છે, તેથી તે વ્રત વડે મનુષ્ય પૂર્ણકામ ચાય છે; અને એકાદશીનું વ્રત કરનારા ઉત્તમ મનુષ્ય ચતુર્ભુજ થઈ, ગરૂડપર બેસી, કંઠમાં માળાઓ ધારણ કરી અને પીળાં પીતાંબર પહેરીને ભગવાનના ધામને પામે છે અને ફરીને સંસારને પામતા નથી.

આ પૃથ્વીને વિષે સઘળાં પાપરૂપી કાષ્ટને બાળી નાખનાર અગ્નિ સરખો આ એકાદશીનો મહિમા મેં તમને કહ્યો. હે ભક્તજનો નાનાં મોટાં પાપોને બાળી દેનાર આ એકાદશી વ્રતનું મેં માહાત્મ્ય કહ્યું તે અંતરમાં ધારીને સૌએ પોતાના હિત અર્થે એકાદશીનું વ્રત કરવું; અને બધી એકાદશીઓનો ઉપવાસ કરવામાં અસમર્થ મનુષ્ય હોય તે ફલાહાર અથવા ચારધડી દિવસ રહે ત્યારે ભોજન કરે અથવા મધ્યાહને હવિષ્યાન્ન ભોજન કરે અને એમ કરવા અસમર્થ હોય તે મધ્યાહને અન્ન જમે એ રીતે ગુણુ પક્ષે કરીને પણ વ્રત કરવું.

(સમાપ્ત)

